

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 26 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK.
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden kövekezésnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 131.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Szerda, április 15.

Mai számunk főbb közleményei:

- A törvényszéki elnök az esküdtek között.
- Lezuhanás hullóernyővel.
- Budapestre jön a német császár.
- A Romanul és az Elnémult harangok.
- A szétégett utlevél.
- Az abbáziai diplomata-találkozó.
- Halálos autókatasztrófa.
- „Természetes, 800 méter.”
- Miksa herceg prédikációja.
- A kismajtényi lázongók pöre.
- Meghalt az elveszett vagyona miatt.

Abbázia és Szentpétervár

Arad, április 14.

Esztendőök óta annyit nem foglalkoztak az emberek külpolitikával, mint most. Azelőtt szinte nagyképűségnek, az erőnkön és illetékességünkön túl eső dolgok okatlan bolygatásának tetszett az ilyesmi. A külpolitikát, — úgy képzeltük, elintézi az a néhány előkelő és hallgatag személy, akiket sorsuk a diplomácia élére állított: a külügyminiszterek, nagykövetek. Forma szerint ma is ezek tesznek-vesznek benne, de már nem egészen a maguk ötletei és hangulatai szerint. Ami pedig a leginkább meglepő: a külügyminiszterekre és a diplomatakra nem annyira felülről, az uralkodók részéről jó a nyomás, hanem alulról nyilatkoznak meg olyan erők, amelyek a diplomácia irányaira hatni igyekeznek.

A mialatt Abbáziában a hármasszövetség két monarchiájának külügy-

miniszterei és nagykövetei egymással tárgyalnak, lehetetlen észre nem venni az agitációt, amely a hármasszövetséget Magyarországon kikezdi. Olaszországról nem igen volt még szó az elégedetlen hangok között. Olaszország az az állam, amely a hármasszövetség minden előnyét élvezzi a szövetséges viszony minden súlyos kötelezettsége nélkül. A hármasszövetség biztosítja részére tengeri hatalmat, amelyet az afrikai hódításokkal még erősebbre növelt. Az egyedüli áldozat, amit tőle a szövetséges hűség követel, — ha ugyan ez áldozatnak nevezhető, hogy ne táplálja az ausztriai olaszok irredentizmusát. Ez a nélkül is elég nagy; amíg azonban a szövetség fennáll és abban Olaszország a maga számításait megtalálja, semmiesetre se lehet ok olyan aggodalmakra, hogy Trieszt valaha Venlence sorsára kerül.

A hármasszövetséggel elégedetlenkedők nem is annyira Olaszország, mint Németország miatt panaszkodnak. Németország eláraszt bennünket iparcikkeivel, mi pedig a magunk gazdasági termékeivel alig találunk már helyet Németországban. Mi célja van tehát — mondják, — a szertelen, erőnk felülmúló fegyverkezésnek, a melybe a hármasszövetség visz bennünket, a nélkül, hogy ennek igazi, közvetlen hasznát nem látnók?

Lehet, hogy a hármasszövetség ellen hangzott panaszoknak, — az ob-

jektív, és nem kicsinyes pártszempon-
tokból elmondott is felfújt panaszoknak — van némi igazságuk. Egy azonban bizonyos: a hármasszövetséget addig fenn kell tartani, a míg mással pótolni nem lehet. Az a más pedig legkevésbé lehetne az Oroszországgal való barátkozás. Nemcsak csodálni való, de egyenesen a megütöztetést provokálja, hogy a függetlenségi párt külpolitikusi komolyabb vezéreik ellenére még mindig Oroszország felé kacsingatnak és nem ejtik el a szentpétervári tüntető látogatás tervét. Ezt még az a perverz szándék se teszi megmagyarázhatóvá, hogy a magyar kormány helyzetét neheztelenség, hogy Tisza István grófnak ebből kellemetlenségei legyenek. Az a politika, a mely kész lenne a jövő eshetőségeinek minden meggondolása nélkül Magyarországot a szláv érdekek jármába fogni, — igazán hijával van minden lelkiismeretnek, minden felelősségérzetnek.

Egyelőre remélhető, hogy Abbáziában szorosabbra forrasztják a hármasszövetséget, még pedig nemcsak Olaszország, hanem a monarchia érdekeinek érvényesítésével, — és remélhető, hogy nem fogják meglazítani azt Szentpétervárott se. A jövő pedig aligha fog változtatni azon az igazságon, hogy Andrassy Gyula gróf — a külügyminiszter — jobban értett a diplomáciához, mint Károlyi Mihály gróf.

A torta.

Írta: Szederkényi Anna.

Napszállta után, amikor már nem látta, csak úgy tapintotta Mártha, hova őt, megérkezett a rendes gondolat:

„Talán már jön is a férjem.” Utána rögtön:

„Ha jön, majd itt lesz.”

Közben még tolt a vékony tüt le-föl és minden öltés után odanyult a szálhoz és megigazította. Ha rajtakapta magát ezen, mindjárt kidugta a fejét a mult hamuszín kódéből a sárga, lapátfogú kézimunka-tanítónő Mariska kisasszony. Két szürke, kutató szemével messze nézve, mégis közelítve, gyöngye ujjával a himzést böködvé, nagy testéhez annyira nem illő vékony hangon sápitotta:

„Mi lesz abból Mártha? Portörörongy ugy-e? Ha még egyszer a szálhoz nyul, keztyüt kap az ujjaira. Nem látja, hogy a hamva mind oda annak a selyemnek. Olyan kíváncsi az ujjá, mint egy férfié.”

„O igen! A Mariska kisasszony... Mindig feketében járt, fekete ternóban. A szürke vastag hajszálakból sodorintott diónyi gombóc a fejebuján, ráncos homloka, tompa orra, hosszú lába, keze, milyen furcsa volt. Olyannak tetszett, mint egy testé sűrűsödött nagy füstgomoly... Ő volt az egyetlen, aki következetesen a férfivilágból merítette hasonlatait. Az ő zörgős csontjával furakodott be a polgári lányosztályok ajtaján a férfi, a gonosz, az illetlen, a semmiházi, veszedelmes férfi.

A fényes tű ott mészolt éppen egy poroda közepén... Szegény Mariska kisasszony... Ezt mindég boszorkány öltésekkel varratta. Mártha a balkezébe fogta a tüt, kétszer rácsavarta a sárga szálát, hurkot vetett és keresztül öltötte. Mákszemnyi göböske maradt a rózsaszírom alatt. Így ni és odanyult a göbhöz, amelyre abban a pillanatban szürkéslila folt esett. A nap a veranda felső ablakszeméhez ért.

A férj most fordult be a Rajzingerék előt.

Mártha összeszedte az apró szálakat és keresztül sietett a szobán. Az érzések, amelyek az ablakhoz vitték, elszáradtak, mint a koreklajtások, amelyek nem a törzsből fakadnak, de a mozdulat a régi maradt. Kinyitott egy ablakfiókot.

Nem nézett az utca felé, de azért látta, hogy közeledik az ember. Gyorsan jár, mint mindig. Lóbázza a kezét, két oldalt, mint nagy daganatok, puffadnak a kabátja rsebei, bennük hordozza három hónapi levelezését. Néha jobbra fordult, hogy jobban értse, mit beszél a mérnök. Mártha visszakapta a kezét, mert az az érzése volt, hogy Mariska kisasszony rákopantott: ismét odanyult?

„Nézzük csak, kedves gyermekem,” mondta Mártha hangosan önmagának, mert ő beszélgetni szokott önmagával — nézzük csak. Nekem nem tetszik az eset ezzel a mérnökkel. Mit akarsz te ettől a mérnöktől, vadd be fiam. Nekem ne hazudj.”

„En semmit. Az ő barátja.”

„Barátja?! Már amennyire barátja a nyilvessző a sziverének... Fiam, fiam, ez egészen úgy kezdődik, mint akkor a tortával...”

... A torta nagyon finom volt. Mézes-mandula alapon, mint csinos torony emelkedett, amelynek ropogósa pirult szeletekből volt az oldala, hosszú, kívánatos habból a harangja. Ezt a kedves jószágot a járásbíróné önyagsága küldte a Mártha születésnapjára. Mártha került-fordult az asztal körül és azt határozta, hogy a tortát akkor kezdi meg, ha ő is itthon lesz. Ő akkoriban a férje volt. Ő nem jött, Mártha újra került-fordult az asztal körül és a macska a nyelvét a teffelbe, úgy ejtette ujját véletlenül a hab közepébe. A hab nagyon jó volt. Mártha körül nézett, pedig tudta, hogy nem láthatja senki és ímét bedugta az ujját a habba, de mikor már benn volt, akkor a felső izületet, mint egy kampót begörbitette, hogy több akadjon rája, azután hirtelen kirántotta... Most elsímitom — gondolta — de ennek is az volt a titkos célja, hogy megint ujjára tapadjon az édesség...

Kiment a szobából, hogy falat helyezzen maga és a kiserítés közé. Ugy három perc mul-tán eszébe jutott, hogy a tortát föltétlenül a szekrénybe kell zárnia, mert az asztalon rászáll a légy... Berontott, fölkapta és szelesen vitte a szekrényhez, úgy hogy a csucsával egyenesen nekiment az ajtajának. A torony villám-sujtottan dült össze.

Ah!...

Most már mindegy volt. Le sem ült, hanem ott állóhelyében tömte, habzsolta magába

A törvényszéki elnök az esküdtek között.

(Első tárgyalások az új törvény alapján.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, április 14.

Tegnapelőtt lépett életbe a sajtójogról, az esküdtszéki eljárás reformjáról szóló törvény. Az utóbbit ma bizonyos ünnepiességgel inaugurálták a budapesti és a pestvidéki törvényszék esküdtszékénél, a mennyiben mind a két bíróság elnöke ma az elnöki székből méltatta egy tárgyalás alkalmából a törvény fontosságát.

Az esküdtszéki eljárás módosításáról szóló törvény tudvalevően három kardinális újítást szervez. Az egyik az, hogy az esküdtekhez intézendő kérdést ketté osztják: ténykérdésre és jogkérdésre. A második újítás, hogy az esküdtek, ha tanácskozással visszavonulnak, nem választanak maguk közül főnököt, hanem tanácskozásukat a szakbíró elnöke vezeti, a ki kívánatra fölvilágosítással is szolgál az esküdteknek. A harmadik fontos újítás, hogy az ítélethezatalban az esküdtek két delegátussal vesznek részt.

(Ünnepélyes megnyitás.)

A büntető törvényszék esküdtszékénél, amely ma egy rablást tárgyalt, Mikovich bíró elnökölt. A vádhatóságot Váry királyi ügyész képviselte. Nyomban a tárgyalás megindítása után Mikovich Lajos hosszabb beszédben ismertette az új törvény nevezetesebb momentumait.

A mai napon — ugymond — új éra kezdődik. Előrelépett az esküdtszékéről szóló új törvény, mely lényegesen előmozdítja a jogszolgáltatásba vetett hitet. Mert tagadhatatlan, fordultak elő esetek, mikor a jobb érzésű emberek megdöbbentek az esküdtek verdiktjéről. És ez különösen az utóbbi időben gyakran ismétlődött. Azok az urak, akik a régi törvényt kontemplálták, arra voltak tekintettel, hogy az esküdtek csak azt nézzék, mi történt a törvény szerint átadja a vádlottat az igazságszolgáltatás másik faktorának, az ítélező tanácsnak. Az esküdtek azonban, sajnos, tovább mentek és azt nézték, mi lehet a konzekvenciája a verdiktjüknek. És sokszor úgy bántak a vádlottal, mint az elnéző anya bűnös gyermekével. Vannak ugyanis bűnesetek, me-

lyekre a törvény hat hónapi börtöntől tizenöt évi fegyházig terjedő szabadságvesztést szabhat. Ilyenkor az esküdtek méltányossági szempontból enyhe büntetést láttak igazságosnak, de mivel nem voltak bizonyosak, hogy a bíróság tekintettel a büntetési tétel nagy latitúdjára, milyen büntetést fog alkalmazni, a kisebb bajt választották és fölmentették a vádlottat. Az esküdtek azonkívül a társadalmi érintkezés folytán ninosenek mentesítve az ott szerzett benyomásoktól, azokat sokszor bevitték a tárgyalóterembe.

Az elnök azután áttért magára a tárgyalásra.

A vádlott Nemes Géza, a ki december 5-én a Csángó-utca 5. számú korcsmában Szentgyörgyi Sandornak elrabolta az óráját és a tiz koronáját.

(Elnöki rezümé — zárt tárgyaláson.)

Délelőtt a vádlottat és a tanukat hallgatták ki, délután pedig a kérdések végleges megszövegezése után a pörbeszédre került a sor. A pörbeszéd után következett az elnöki rezümé. Mikovich táblabíró elnök a törvényre való hivatkozással távozásra szólította fel a hallgatóságot, mert a törvény rendelkezése szerint az elnöki rezümé a nyilvánosság kizárásával tartott tárgyaláson történik. Az elnök utasítására még a börtönőr is távozott a teremből a vádlott mellől, de Váry ügyész felszólalt az ellen és erre az elnök visszahívta a börtönőrt, aki a vádlott mellé ült. A rezümé után a tárgyalóteremből eltávozott az ügyész és a védő, valamint a két szavazóbíró is és az esküdtek Mikovich táblabíró vezetésével, Horánszky jegyző jelenlétében megkezdtek verdiktöző tanácskozásukat. A tanácskozás eredményét a megnyitott új tárgyaláson az elnök hirdette ki a vádlott távollétében, majd Horánszky jegyző a vádlott előtt is felolvasta a verdiktet, amely bűnösnek mondja ki rablás büntetében. A bíróság ezután ítélethezatalra vonult vissza Szathmáry Sándor gyógyszerésszel és Dragon János nyugdíjossal, akiket az esküdtek maguk közül az ítélet kiszabásához ítélobírákul delegáltak. Ezt megelőzőleg Váry dr. ügyész terjesztette elő a büntetés kiszabására vonatkozó indítványát, utána pedig Kiss Ferenc dr. védő kérte az enyhítő szakasz alkalmazását. Nyilvános tárgyaláson hirdette ki az elnök az ítéletet, amely Nemes Géza vádlottat rablás büntetése miatt egy évi és három hónapi fegyházzal sújtja. A büntetésből három hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek veit a bíróság. Az ítélet jogerős.

(Megszűnt az ideális esküdtszék.)

A pestvidéki esküdtszék tárgyalásán Bánó József kamarás királyi ítéletáblai bíró elnökölt. A vádhatóságot Gaál Endre dr. főügyési helyettes képviselte, védő Baumfeld Lajos volt.

Az elnök a tárgyalás megkezdése előtt jelentette, hogy a mai napon fontos újítás lépett életbe az esküdtszéki eljárásban. Röviden jelzi a különbséget, a régi és az új eljárás között. Végül Isten áldását kérte az új törvényre.

Gaál dr. királyi ügyész: A legnagyobb lelkesedéssel üdvözlöm az új törvényt. Igen nagy támadásban részesült ez a törvény, a mellyel a törvényhozásnak csak az volt a célja, hogy pótolja az esküdtszéki eljárásban eddig mutatkozott hiányokat. Hiszi, hogy az új esküdtszéki eljárás hozzá fog járulni az igazságszolgáltatás céljának megvalósításához.

Baumfeld Lajos dr. védő szerint ma megszűnt az ideális esküdtszéki intézmény, mert az új törvény egész lényegével, szellemével és alapfelfogásával ellentétes az ideális igazságszolgáltatással. A magyar védői kar nevében is kijelenti, hogy a szakbíróktól várja azoknak az anomáliáknak a kiküszöbölését, amelyeket az új törvény magában foglal.

Ezután áttértek a tárgyalásra. A vádlott Hlavacsek József vasgyári munkás. Szándékos emberölés miatt áll törvényt. Tavaly decemberben a monori járásbíró sulyos testisértéért elítélte. Ebben a pörben Németh Mihály volt a terhelő tanu. Alighogy hazaértek Budapestre, Hlavacsek pisztolyt vett és Németh Mihályt agyonlőtte.

(A delegált esküdtszék.)

Tizenöt tanu kihallgatása után Gaál Endre dr. királyi ügyész helyettes a vád képviselőlegben a tény és jogi kérdésekre vonatkozólag feltette a kérdést. Az elnök a tárgyalást tekintettel arra, hogy a kérdések megszövegezése hosszabb időt vesz igénybe, fél ótig elhalasztotta. Fél ótkor a folytatólagos tárgyaláson az elnök a bíróság által szövegezett három tény és két jogi kérdést kihirdette. A vád és védbeszéd után a nyilvánosság kizárásával elhangzott az elnöki rezümé, majd az esküdtek Bánó elnök és a jegyző vezetésével tanácskozással vonultak vissza.

Az esküdtek verdiktjét az elnök hirdette ki. Az esküdtek bűnösnek mondták ki Szlavacsek Józsefet szándékos emberölés büntetében. A vád képviselője megtette ezután indítványát a büntetés kiszabására vonatkozólag, majd a védő kérte az enyhítő szakasz alkalmazását.

a torony gombját, cirádait, falait, haragját. Végre, mikor a nemes műnek már csak a kopár alapfalának romjai meredeztek, beleillesztette a szekrény zárjába a kulcsot. Mig fordította, még leharapott egy jókora darabot... Jézus! Hisz most már a torta alapját, a lényét, a szívét is kikezdte!

Ez igazán kár!... Ezt nem kellett volna. Gyorsan bedugta a tortát a felső fiókba, a kulcsot kétszer ráfordította és az ablakhoz ült.

Olvasni kezdett. A rómaiakról olvasott épen valami olyant, hogy a Scipió idejében egy háromfejű borju és egy hatlábu gyermek született, ami nagyon nyugtalanította a lakos ságot. Mártha hangosat nevetett, lecsapta a könyvet és nekiment a szekrénynek. Kívette a tortát és jókora cikket kanyarított ki, de csak azért, mert ő haragudott volna, hogy a fogával kezdte ki... A kulcsot ismét ráfordította. Megundorodott a sok édességtől.

Ejha... ez igazán nem volt szép... Összetörni a toronyt, fölvenni az alapját... Ő nem tette volna. Ő ha hivatalos banketten van, még onnan is hoz egy almát, vagy narancsot, kuglert, de valamit okvetlen dug a zsebébe. A torta egyszerre nagy fontosságot nyert. Mentegedőzött, kifogásokat keresett, az motozott a fejében, mit is mondjon neki, ha hazajön? Azt talán, hogy vendége volt? De kicsoda? Olyan kevés az ismerősök, hogy erre föltétlen rájönne. Azt, hogy a szobaleány elejtette alközben a tortát és el kellett dojni felét. Nem, ez sem lehet... De hát mit? Mit?... Semmit. A tortát utóvégre is neki küldték. Ha tetszik, egy falatot

sem hagy belőle... Megeszi az utolsó morzsáig... Hisz finom... Ujra érezte az izét, erős vágyat érzett utána. A szekrény felé sompolygott, de nem az egyenes uton, hanem az asztalt és székeket megkerülve. Már mellette volt, de visszafordult. Hiába! Mintha csak két kézzel huzta-taszította volna valaki. Nem, nem akarom!

Neki vetette hátát a szekrény ajtajának. Mintha egy élőlény lett volna benne, aki ha kiszabadul, nagy bűnbe rántja magával... Nyomta azt az ajtó teljes erejéből befelé, de közben a jobbja hátranyult, hátragörbült és a zárba illesztette a kulcsot.

De nem... nem... nyögte Mártha és erőlködött, a kulcs pedig megfordult a zárban egyszer-kétszer.

Az ajtó engedett és gyöngéd simogatással tapadt a hátához. A torta sutlogott a felső fiókban:

„Csak egy icipicit Mártha, hisz olyan édes vagyok. Olyan kívánatosan jó. Hisz nem is kell neki tudni rólam. Meg se mondod... Szépen elrejtegetsz... Mártha... Mártha...”

Egy hajszálnyival arább huzódott... Azután egy félujjnyival, egy tenyérnyival, lassan-lassan megfordult és mohón vágta fogait az édességbe... Amit nem birt megenni, beledobta a kályhába...

A következő éjszakán arra riadt föl álmából, hogy most be kellene vallani a férjének mindent. Olyan erős volt a kényszer, hogy a tenyerével kellett leszoritani a száját, még így is mormogták dacos ajkai.

„Alszol?”

Aludt. Aludt és csak egyszer ébredt föl, hajnal felé.

„Akarsz valamit?”

„El kell mondanom neked.”

„Majd holnap, kedvesem.”

Mintha volna holnapja, ismétlődése a pillanatnak, amelyben az asszonyt elfogja az őszinteség vágya...

Másnap délben megkérdezte Márhát a férje.

„Ügy emlékszem, valamit el akartál mondani.”

„Biztosan álmomban beszéltem.”

„Biztosan.”

Artatlan arccal hazudott Mártha. Kicsit csudálkozott rajta, hogy az olyan könnyű. Eddig azt hitte, hogy okvetlen elpirulna hasonló helyzetben és ime meggyőződött róla, hogy az igazságnak hangja egy a hazugsággal.

Azontul sokat, ő nagyon gyakran nem mondott igazat, de ezek nem voltak valami nagy dolgok egészen mostanáig a mérnökig.

A mérnök. Épen most ért a kapuhoz. A mérnök a férje mögött jött, de az közvetlenül a belépés előtt megállott és utat nyitott neki.

A mérnök nem szabadkozott. Föltartott fölvel, egyenesen biztos léptekkel sétált fölfele a lépcsőn, mint aki haza megy. Mártha az ajtóhoz ugrott. Most ugyanaz az érzése volt, mint akkor... régen a szekrényajtó előtt. Nekivetette a hátát, tartotta erősen, az arca is beleverődött, de a második halk kocogtatásra sarkig kitért...

zását. A bíróság az esküdtek közül delegált Sulyok Mór nyugalmazott alezredessel és Lenkey Béla cinkotai gyárossal ítélethozatalra vonult vissza és tíz pernyi tanácskozás után az elnök kihirdette az ítéletet, amely a vádlottat szándékos emberölés büntetéseért az enyhítő szakasz alkalmazásával hat évi fegyházzal sújtja, amiből három hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. A vádlottat egyúttal négyszáz korona temetési költség fizetésére ítélte a bíróság özvegy Német Mihályné részére. A kért ötezer korona kártérítési összeg iránti igényt a bíróság az özvegy és kiskorú öt gyermeke javára megállapította, de a számszerű összeg megállapítása véget az özvegyet polgári pör útjára utasította.

Lezuhanás hullóernyővel.

— Baleset a repülőtéren. —

Távirati tudósítás.

Bécs, április 14.

Husvét vasárnapján az aszperni repülőtéren látványos repülés volt, a mely súlyos balesettel végződött. Háromnegyed öt órakor Lemoine aviatikus fölszállt Bourhis nevű társával, akinek program szerint hullóernyővel kellett leereszkednie. A közönség feszült figyelemmel nézte a mutatványt és látta, amint Bourhis a négyzáz méter magasban lebegő repülőgépen fölemelkedik és az ernyővel kiugrik. De rögtön látták, hogy a hullóernyő nem nyílik szét egészen, hanem beleütődik a repülőgép magassági kormányába.

Bourhis kétségbeesetten kapkodott a hulló ernyőt igazító zsinórokhoz, hogy az ernyőt egyensúlyban tartsa, de hiába: a roppant magasságból lezuhant. Az esés erejét mérsekelte a hullóernyő. Bourhis mozdulatlanul terült el a földön.

Ez az esemény egészen elterelte a közönség figyelmét Lemoine repülőgépéről. Bourhis még nem is ért egészen földet, amikor néhány kiáltás hallatszott:

— A repülőgép lezuhant!

Az izgatott tömeg odanézett és látta, hogy a gép a földre zuhant a repülőteret elkerülő korlát közelében. Előbb azt hitték, hogy a pilóta siklórepüléssel akar leszállni, de rögtön észrevették, hogy Lemoine nem tud újra a magasba emelkedni. Bourhis a lezuhanás után még egyszer fölemelkedett a hullóernyő romjai alatt, majd rögtön visszahanyatlott. A repülőter végén feküdt Lemoine a korláttól nem messze gépének romjai alatt.

A közönségen rendkívüli izgatottság vett erőt, automobilon és mentőkocsik, pilótatisztek, katonák, kórházi alkalmazottak rohantak oda a sebesültekhez. Bourhis kiszabadították a hullóernyő zsinórjai közül és lefektették a gyepre. Eszméletét visszanyerte és nagy fájdalomról panaszkodott lágyékán és a hátán.

A katonák Lemoine-t kibúzták a repülőgép alól. Arca és keze csupa vér volt. Ideiglenesen bekötötték sebeit és kocsira tették. Föltették a mentőkocsira Bourhis is és mind a kettőjüket egy hangárba vitték. Sebesüléseik szerencsére nem voltak olyan nagyok, mint a közönség eleintén hitte és az orvosok nemsokára megállapították, hogy Bourhis néhány horzsolással és idegrázkódással menekült az esésből.

Sokkal rosszabbul járt Lemoine, akinek a jobb szempillája sérült meg, azonkívül több helyen lehorzsolódott a bőre, eltört a bal első lábára és kis agyrázkódást is szenvedett. Bourhis néhány nap múlva meggyógyul.

Mint eddig megállapították, a szerencsétlenséget az okozta, hogy Bourhis legrása alkalmával a hullóernyő néhány zsinórja, amelyek segítségével az ernyő mechanikusan ki-

nyílt, beleakadt a repülőgép magassági kormányába és elszakadt, azonkívül leszakította a magassági kormányt is. Az ernyő nem nyílt ki egészen, viszont Lemoine magassági kormány nélkül nem tudta a gépét irányozni.

Budapestre jön a német császár.

— Egy bécsi lap értesülése. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 14.

Diplomáciai körökben, mint a bécsi Neues Wiener Tagblatt jelenti, híre jár, hogy Vilmos német császár legközelebb újra meglátogatja I. Ferenc Józsefet. Valószínű ugyanis, hogy Vilmos császár Korfuból visszatérteben Bukaresten keresztül utazik vissza s ebben az esetben Bukarestből Budapestre jön Ferenc József király meglátogatására, a mennyiben a király abban az időben a delegációs ülések miatt magyar székvárosában fog tartózkodni.

Végleges döntés a látogatást illetően még nem történt ugyan, de beavatottak már most számítani Vilmos császár budapesti látogatására, amely esetben Ferenc Ferdinánd trónörökös is Budapestre jön.

Vilmos császár bukaresti látogatásának s az ezt követő újabb látogatásának királyunknál, általában nagy jelentőséget tulajdonítanak. A német császár bécsi időzése óta találkozott az olasz királlyal, Korfuban pedig a görög királyt üdvözölte s mikor Berehtold gróf külügyminiszter Abbáziában találkozni fog San Giulianoval, ugyanakkor a német császár Korfuban fogadja majd Streit dr. görögországi külügyminisztert. Ilyen körülmények között a német császár látogatása Károly román királynál a legnagyobb fontosságú. Főlegesen hangoztatni, hogy Vilmos császár személyes értekezései és fogadásai Ausztria Magyarországot és Olaszországot önként értődően rendkívüli módon érdeklik. A bukaresti látogatás felölelné mindazokat az aktuális kérdéseket, amelyek alkalmasak annak a tisztázására, hogy Románia a jövőben milyen állást foglal el a hármasszövetséggel szemben.

A német császár utiprogramjának végleges megállapítása még nem történt meg, de a császár újabb találkozója Ferenc József királlyal már most befejezett dolognak tekinthető.

SPORT.

+ Szerb footballisták Aradon. Husvét mindkét napján ismét régi fényében tündökölt az aradi sportélet. Az AAK-nak visszatértek legszebb napjai és egyszerre ismét a régi magaslatra emelkedett. Egy fővárosi elsőosztályú csapattal és a legjobb szerb csapattal mérte össze erejét husvét vasárnap és hétfőn és mindkét alkalommal győztesként hagyta el a pályát. Vasárnap az AAK legjobb játékosait állította ki, a Nemzeti Sport Klubban két tartalék szerepelt, de a csapatösszeállítás ugyanaz volt, amellyel a NSK megverte a szintén első osztályú MAK-ot és a III. kerületi Torna és Vivó Egyletet. Izgalmas játék után az AAK 3:1 győzött. Hétfőn a szerb csapat mindenkép méltó ellenfélnek mutatkozott. Az eredmény nem lett volna súlyos a vendégcsapatnak, ha nem lett volna a háta mögött egy vasárnapi mérkőzés Temesváron, ahonnan fáradtan jöttek át. A mérkőzést 5:0 arányban nyerte meg az AAK.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A Romanul és az Elnémult harangok.

(Nyilatkozattal elintézett sajtópör.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 14.

A múlt év májusában négy estén át vendégszerepelt az Aradi Nemzeti Színházban Gál Gyula, a budapesti Nemzeti Színház illusztris tagja. Gál többek között eljátszotta egyik legkitünőbb szerepét, az Elnémult harangok Todorcsu pópáját. Az Elnémult harangokban a magyarországi románság tendenciát látott mindig s ahányszor a Rákosi Viktor színműve Aradon színpadra került, mindig kisebb szabású tüntetés volt a színházban. A múlt évi előadást követő napon a magyarországi román nemzetiségi párt hivatalos organuma, az aradi Romanul erős hangú támadó cikket írt az aradi színház igazgatósága ellen s a cikkben a színészekről a jogos kritika határait túllépve sértő hangon emlékezett meg. Az önértékben megbántott színészek nem bagyták annyiba a dolgot, hanem testületileg sajtópört indítottak a Romanul ellen. A cikkért a felelősséget a bűnügyi eljárás során Savu Konstantin szerkesztő vállalta el.

Az aradi törvényszék április 16-ára tűzte ki az érdekes pör tárgyalását, amely azonban elmarad, mert a felek időközben kiegyeztek s a szintársulat tagjai visszavonták a sajtópört. Szendrey Mihály színikazgató ugyanis kijelentette, hogy az ő részéről nem volt tendencia abban, hogy az Elnémult harangokat előadta, Savu viszont a következő nyilatkozatban kért bocsánatot a szintársulat tagjaitól.

— Tisztelettel kijelentem, hogy az Aradon megjelenő „Romanul” c. politikai napilap 1913. évi április hó 21-iki és 23-iki számában az aradi Nemzeti Színházban 1913. április hó 21-én színpadra került „Elnémult harangok” című színdarabról írt kritikával nevezett színház tagjait sérteni nem volt szándékomban. De, ha mégis az Aradi Nemzeti színház tagjai a „Romanul”-ban írt kritikát magára sértőnek találná, ebben az esetben sajnálatomat fejezem ki. Savu Konstantin a „Romanul” politikai napilap felelős szerkesztője.

§ Kártérítési pör a város ellen. Kracsun Mihály Arad város szolgálatában állott, mint kiegészítő kocsis. Mintegy két év előtt kocsiját a lovak elragadták, Kracsun leesett a kocsiról s lábát törte, úgy, hogy a baleset következtében részben munkaképtelenné lett. Miután a munkásbiztosító pénztárnak Kracsun nem volt tagja, a város ellen indított keresetet nagyobb kártérítési összegért. Az aradi törvényszék évi 120 koronát állapított meg részére, a tábla ezt az összeget 240 koronára emelte fel, a Kuria azonban most hozott ítéletével a törvényszék ítéletét hagyta helyben.

§ Szakolczay Lajos bucsuzása. Mint azt az Aradi Közlöny megírta, a király Szakolczay Lajos aradi vezető királyi ügyész a nyiregyházi törvényszék elnökévé nevezte ki. Szakolczay legközelebb már elfoglalja új diszes pozícióját s hivatalát már ma át is adta Eckensberger Károly dr. rangban legidősebb királyi ügyésznek. Szakolczay tiszteletére nagyszámú tisztelői holnap, április 15-én este kétszáz terítékes társasvacsorát rendeznek a Központi szálló különtermében, amelynek keretében elbucuztatják a nagy népszerűségű kiváló igazságt.

Az abbáziai diplomata-találkozó.

(Berchtold gróf és San Giuliano márki tanácskozásai. — A két külügyminiszter tervei.)

Távíráti tudósítás.

Abbázia, április 14.

Abbáziának, a magyar mentonenak, a Quarnero Terézvárosának, határozott szerencséje van ez ideig husvétal. A Kurkommission keresve se találhatott volna nagyobb, többet érő, hasznosabb és érdekesebb attrakciót, mint ezt: az osztrák-magyar és az olasz külügyminiszter találkozóját, az osztrák-magyar és az olasz külpolitikai legfontosabb tényezőinek politikai találkoztóját. Sejtelmes érdeklődés és nagy kíváncsiság száll a Stefánia-hotel első emeletének szalonja felé, ahol máskor fejedelmi vendégek, amerikai milliósok szállnak meg és most egy íróasztal fölé hajolva országok sorsáról tanácskozik két külügyminiszter.

Berchtold Lipót gróf osztrák-magyar külügyminiszter és di San Giuliano márki találkozója a külpolitika évek óta állandóan feszült és e pillanatban nem enyhült helyzetében rendkívül fontos és jelentős. Maga az a körülmény, hogy a Giolitti-kabinet bukása után is külügyminiszter maradt San Giuliano márki, mindenél jobban bizonyítja, hogy a külpolitikai szituációt az albániai zavarok és egyéb okok miatt is Olaszországban is súlyosnak ítélik, sőt annyira érzékenyek, hogy még egy külügyminiszter-változás nem tulságosan nagy izgalmainak se akarják a beteg — a külpolitikai helyzetet — kitenni. San Giuliano márki személyében így az állandó jellegű, a minden okból komolyan számbaveendő külügyminiszter találkozik Berchtold gróffal, aki váratlanul hozsazura nyult miniszterkedését szintén elsősorban a külpolitikai helyzet állandó feszültségének köszönheti. Abbáziában nemcsak rangban, de politikai szituációban is teljesen egyenrangú két külügyminiszter találkozik egymással.

Ausztria-Magyarország és Olaszország, a két szövetséges külügyminiszterei nem sokat érintkeznek egymással az utóbbi időkben. Amikor még Tittoni, a mostani párisi nagykövet volt a külügyminiszter, volt találkozója Aehrenthallal, előbb az olaszországi Desioban, aztán a Semmeringen. Berchtold egyizben találkozott San Giulianoval, amikor bemutatkozó látogatását tette a Quirinálon. Azóta nem látták egymást az urak, mire most Abbáziában adtak egymásnak randevut, aminek a jelentősége a hármasszövetségi helyzetben azért is fontos, mert az olasz külügyminisztert csak a minap fogadta Vilmos császár audiencián és így az abbáziai találkozon a hármasszövetség mindhárom tagjának állásfoglalásai kerülnek össze.

Kétségtelen, hogy igen fontos témákról tanácskoznak az osztrák Rivierán. Olaszország és a monarchia torzszülöttje, vagy koraszülöttje, de mindenképen angolkóros fattyuja, a peches Albánia a háboru lázában ég, az epiruszi görögök szorongatják Wied hercegeinek friss és gyenge trónját. Görögország Dél Albániára vágyakozik és ha idejekorán nem hűtik le az ambícióit, akaratlanul is felbőszítik Szerbiát és Montenegrót, hogy a gyűlölt Albánia északi részére vessék magukat. A monarchia és Olaszország közös gyermeke így a legnagyobb bajokba került és a két külügyminiszter tanácskozásainak kétségtelenül az a legfontosabb része, amelyik az albániai kérdés megoldására vonatkozik.

Abbázia, április 14. Berchtold Lipót gróf külügyminiszter tegnap este féltíz órakor Bécsből a déli vasuton Abbázia-Mattuglie állomására utazott. Berchtold gróftól, akinek a társaságában van a felesége is, Karolyi Nandine grófné, utazásán Forgách János gróf külügyi osztályfőnök kíséri. Mérey Kajetán, a monarchia római nagykövete, Wickenburg Márk gróf osztályfőnök, Hoyos gróf, a külügyminiszter titkára, Montlang, a sajtóiroda főnöke már előzőleg ideérkeztek. A külügyminiszteri találkozóra hónapokkal ezelőtt lefoglalták a Stefánia szálló egész első emeletét. A szalonokat átalakították a tanácskozás céljaira. Tizennégy bécsi detektiv van kirendelve a tanácskozások idejére Abbáziába.

Abbázia, április 14. Berchtold Lipót gróf külügyminiszter a husvétü ünnepeket Buehlau-ban töltötte. Tegnap este nyolc óra harminc perckor érkezett Bécsbe és nyomban tovább utazott Abbáziába, ahová ma délelőtt féltíz órakor érkezett meg. A pályaudvaron a körületi főnök és Walterskirchen követségi titkár fogadták. Ugyanekkor érkezett Abbáziába Avarna herceg bécsi olasz nagykövet. A déli órákban megérkezett San Giuliano márki is kíséretével és a tanácskozások nyomban megkezdődtek.

Az osztrák-magyar külügyminiszter kíséretének egy tagja így nyilatkozott a tanácskozásokról:

— Eredetileg úgy volt tervbevéve, hogy a tanácskozások csak holnap kezdődnek. San Giuliano márkinak egy nappal előbb történt megérkezése siettetti a tárgyalásokat, amelyeknek igen nagy anyaga van. A tárgyalásokról közlést tenni egyelőre nem lehet, később minden valószínűség szerint hivatalos kommunikéban közölni fogják a nyilvánossággal azt, ami e találkozókból eléje tartozik. A tárgyalások naponta folynak és egészen szombatig tartanak.

San Giuliano márki szombaton délben utazik vissza Rómába, Berchtold Lipót gróf ugyan ezen a napon visszatér Bécsbe.

Abbáziából jelentik: San Giuliano külügyminiszter ma tizenkét óra harminc perckor megérkezett Mattugliébe. A pályaudvaron Berchtold külügyminiszter, Avarna herceg, Mérey Kajetán és kíséretük fogadták. A kölcsönös üdvözlések után a társaság az abbáziai Stephanie szállóba hajtatott. Itt a polgármester horvát, majd olasz nyelvű üdvözlőbeszédet mondott, s a fürdőigazgatóság részéről is üdvözlötték a külügyminisztert. Közös dézsóné után délután négy órakor a külügyminiszterek és kíséretük Széchenyi Manó gróf kastélyába rándultak ki.

Róma, április 14. A Tribuna, amelynek az olasz külügyminisztériumhoz való viszonya ismeretes, igen jelentőségesnek véli az abbáziai találkozást. Megállapítja, hogy Berchtold gróf és San Giuliano márki nagy érdemeket szereztek a nemzetközi béke körül úgy, hogy találkozásuk újabb zálogául tekinthető a nyugalomnak. A két állam mindegyike számol szövetségeseinek belpolitikai nehézségeivel és magas szempontok szerint irányadó, humánus, egy pillanatig sem őrző politikát követ. Berchtold gróf és Giuliano márki közvetlen eszmecseréje a szövetség eme legfőbb céljának csak hasznára lehet úgy, hogy a szövetség az entrevueból megszárdulva fog kikerülni. Ez a béke érdekében is áll, mert a szövetségesek közti differenciák veszedelmes reményekre és merész, még veszedelmesebb cselekedetre adhatnának okot. A szövetséges csoportok között uralkodó szilárd viszony olyan tényező, mely igen alkalmas a nemzetközi helyzet megkönnyítésére.

Miksa herceg prédikációja.

(A szász király öccse francia szászéken.)

Távíráti tudósítás.

Páris, április 14.

Miksa szász herceg, aki Párisba jött, hogy a franciáknak a saját nyelvükön hirdesse az Igét, csakugyan elmondhatta szent beszédét a Saint-Julien-le-Pauvre kiesi templomában. Ez az utolsó pillanatig is kétségesnek látszott, mert a herceg az elmúlt vasárnapon meghült és ágyban fekvő beteg volt. De egy hét alatt kihoverte a bajt és eleget tehetett a párisiak kíváncsiságának.

A kis templomot előzőlkötte a közönség, s amint a Párisban élő görög katolikusok megállapították, nekik nem jutott hely, mert Páris előkelő hölgyei és urai foglalták el a templom üléseit. A szász király öccsének szereplését ugyanis inkább társadalmi, sőt nemzetközi jelentőségű eseménynek fejték fel és a francia előkelő társaság tiszteletének akart kifejezést adni azzal, hogy a szegényes templom szalmafonatu székeit elfoglalta. Amikor a szertartás véget ért, a szász herceg fölépelt a szószékre és beszélni kezdett.

A herceg közép-termetű ember, a teste kerekded, az arca rózsás, a haja szőke és a szemében valami különös vallásos buzgóságnak a misztikus tüze ragyog. A beszéde nem volt más, mint a biblia egyik idézetének a körüírása. Különösen Jakób leszármazottairól, a zsidókról beszélt, akiket féltelmes és harcias oroszánok fájának nevezett. A herceg könnyűséggel beszélt a francia nyelvet s csak itt-ott használt olyan kifejezést, amely nem volt eléggé franciás és csak igen ritkán volt érezhető kiejtésén a németesség. Hosszu beszédének egy része így hangzott:

— Az oroszán egyik legfőbb tulajdonsága, mondotta a hercegi prédikátor, az, hogy féltelmes tudja tenni magát. Ily féltelmes volt Juda nemzetsége és ilyen volt Dávid maga is. Nem volt Salamon királyig más, aki hasonlóan egy alvó oroszánhoz, olyan jótékony féltelmet tudott volna kelteni Izrael ellenségeiben, mint ő. Oroszán volt Krisztus is, aki a husvétü napon megmutatta a hatalmát, amidőn eltávozott sírjából. Keresztényeknek kötelességük, hogy tovább is hallassák azt a szörnyü hatalmu szöveget, amely Krisztus prédikációjában rejlett.

Amikor a szentbeszéd véget ért, a herceg megtörölte verejtékező homlokát és eltávozott a szószékből. Azután visszaült a helyére a hatalmas termetű nagyszakállas Attié arkimandrita mellé, akinek óriás termete mellett a herceg olyan volt, mint egy kis ministráns fiú. Ezután újabb szótáréneklés következett, majd pedig megtartották a körmenetet. A körmenetben részt vett Miksa herceg is, ő vitte egy párnán a spongyát, a dárda hegyét és a töviskoronát, Krisztus szenvedésének szimbolumait. A szertartás a kereszt kitételével végződött, amelyet a hívők sorra megcsókoltak.

TANÜGY.

(—) A női felső kereskedelmi iskola ügyében a nemrég tartott nagygyűlés által kiküldött szűkebb bizottság április tizenkilencedikén vasárnap délelőtt tizenegy órakor a Központi szálló különhelyiségében értekezletet tart, amelyen Bokor Alajos, az Aradi Magántisztviselők Egyesületének elnöke, a mozgalom vezetője fog beszámolni a női felső kereskedelmi iskola létesítése érdekében eddig történekről. Mint megirtuk, a létesítendő iskola egyes osztályába csak bizonyos meghatározott számú növendéket vesznek fel. A szülők már eddig is szép számban jelentkeztek a magántisztviselők egyesületének elnökségénél, amely e hó tizennyolcadikáig bezárólag még elfogadja a jelentkezéseket.

Inzultált tábornok.

(A közlegény merénylete.)

Távirati tudósítás.

Fiume, április 14.

Izgalmas jelenet történt husvét hétfőjén a város legforgalmasabb részén, a korzón.

Salis Sevis János gróf tábornok észrevette, hogy Francescovich Pasquale fiumei származású közlegény ruházata nem szabályszerű. A tábornok magához intett egy szakaszvezetőt és utasította, hogy a közlegényt kísérelje a kaszárnyába.

A szakaszvezető azonnal Francescovichhoz sietett, a ki mikor megtudta, hogy a tábornok rendelte el bekísérését, utána futott a tábornoknak és öklével a tábornokot mellbevágta, majd kirántotta oldalfegyverét. Ebben a pillanatban érkezett oda a szakaszvezető és a dühöngő kezére ütött, úgy, hogy ez az oldalfegyvert kiejtette kezéből.

Mielőtt a nagyszámú összesereglett közönség megakadályozhatta volna, Francescovich elmenekült. Hazafutott szüleinek az óvárosban lévő lakására, a hol polgári ruhába öltözött és megszökött. Mire a detektívek odaértek, már csak egyenruháját foglalhatták le.

Az inzultáló katonát mindenütt keresi a rendőrség, a katonaság.

A fiumei állomásparancsnokság az esetről hivatalosan a következőket közli:

Az a hír, hogy egy közkatona az utcán megütött volna egy tábornokot, nem felel meg a valóságnak. Annyi történt, hogy a tábornok felszólított egy arra haladó szakaszvezetőt, hogy a közlegényt kísérelje be a kaszárnyába, mert nem volt előírászerűen öltözködve. A tábornoknak ez az intézkedése meglehetősen nagy tömeget csodított össze és az összegyűlt közönség egyszerre csak minden ok nélkül azt beszélt, hogy a közlegény megütötte a tábornokot. A közlegényt, aki a nagy tömeg között eltűnt, ma reggelre már elfogták és most a Jellasich-kaszárnyában őrzik.

VÁROS ÉS MEGYE.

A rendőrség államsegélye. A belügyminiszter ma érkezett leiratában arról értesítette Arad város polgármesterét, hogy a rendőrség 1914. évi államsegélyének felosztási tervét jóváhagyta. A miniszter hangsúlyozza azonban, hogy a felosztást csak ideiglenesnek tekinti, jóváhagyása tehát csupán az 1914. évre szól. A miniszter döntése most már lehetővé teszi a tervezett új állások betöltését a rendőrségnél.

A Petőfi-csárda sorsa. A gazdasági szék ma délelőtt Lócs Rezső gazdasági tanácsnok elnöke alatt tartott ülésében foglalkozott a Petőfi-csárda bérbeadásával. A csárda a zsigmondházi határban van és ezért meglehetősen nehézségekbe ütközik a távolos objektumnak a város kezelésében tartása. Épen erre való tekintettel a gazdasági szék nem tartotta elfogadhatónak a beérkezett bérleti ajánlatokat, hanem úgy határozott, hogy a csárda eladását hozza javaslatba a közgyűlésnek. A Petőfi-csárdára már van vevő is: Gaunzer György ujaradi lakos, aki 25100 koronát kínál a csárdáért.

A Marospart világitása. A gazdasági szék azt javasolja a tanácsnak, hogy április 15-től kezdjék meg a marosparti töltés esti világitását, hogy a közönségnek esti sétálóhelye a melegebb napokon ismét rendelkezésére álljon.

A színházi reklámfüggöny bérlete lejár az idei szezon végén. A gazdasági szék ma elhatározta, hogy további 3 évre április 27-én versenytárgyaláson adja bérbé reklámecélokra a színházi függönyt.

Halálos

autókatasztrófa.

(Hazatérés a husvét kirándulásról. — A férj meghalt, a családtagok megsebesültek)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, április 14.

A főváros határában, Szentlőrincen ma súlyos automobilkatasztrófa történt. Egy bérautó, amely Milich Gyula földbirtokost és családját hozta Abonyból Budapestre, az országuton állítólag a soffőr vigyázatlansága folytán árokba fordult és a gépkocsi oly szerencsétlenül dült fel, hogy valamennyi utasa kirepült a kocsiból.

Egy halottja és két súlyos sebesültje van a katasztrófának.

A földbirtokos életével fizette meg az autóturát, felesége és a soffőr súlyosan, a többiek könnyebben sebesültek meg. Az autón a következő utasok ültek: Milich Gyula, aki Budapesten a Nádor-utca 23. számú házban lakik, a felesége, Simon Jolán, két gyermekük, a tizennégy éves György és a kilenc éves Zsuzsanna, valamint a gyermekek nevelőnője: Mézsaáros Mária.

Milich Gyula, aki Abonyban bérlő és nagybirtokos, a husvét ünnepeket családjával Abonyban töltötte. Ma délelőtt tizenegykorült a család automobilba, hogy visszautazzon Budapestre. Az automobil a X. 957 számú bérautó volt, a Hirsch és Csermely garázstulajdonosoktól bérelték. Kiss Elek volt a gépkocsi soffőre, aki az országuton örületes sebességgel vezette a gépet. Több kanyarultnál már baj nélkül rohant tova s az automobil egy óra után elhagyta Szentlőrinc községet, amikor Kispest határában, az Üllői-ut 117. számú ház előtt megtörtént a katasztrófa. Egy kanyarultnál ugyanis

a száguldó gépkocsi hátsó részével egy árokba fordult, a következő pillanatban elveszítette az egyensúlyt, a pneumatikok szétpattantak, a kocsi egészen felborult s a benne ülők az országuttra repültek ki.

A közeli házak lakói, akik látták a szerencsétlenséget, ijedten rohantak az automobilhoz. Elsőnek a nevelőnő ugrott talpra, aki szerencsés módon a többiekre zuhant s így semmi baja sem történt. A földbirtokos és a soffőr több sebből vérezve eszméletlenül feküdtek. A felesége szintén véresen terült el az országuton, a gyermekek csak kisebb zúzódásokat szenvedtek s maguktól talpra állottak. A kispesti rendőrkapitányság azonnal mentőkért telefonált, először a szentlőrinci önkéntes mentők érkeztek meg, majd két automobilon megérkeztek a pesti mentők is.

Milich Gyulának a feje teljesen össze volt zúzva, a mentők megállapították, hogy agyalaptörést szenvedett, ami egy magában halálos, ezenkívül összetörte az álkapcsát, a medencsontját és az orrcsontját.

A mentők hordágyra tették a halálosan megsérült földbirtokost és automobilon a Herzsánatóriumba akarták szállítani. Abban a pillanatban, a mikor az autó megállott a szanatórium előtt, Milich kiszendvedett s ilyen körülmények között a szanatóriumtól a gépkocsi tovább vitte a holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe.

Kiss Elek soffőr szintén súlyos, majdnem életveszélyes sérüléseket szenvedett, a fejét összezúzta és súlyos agyrázkódást kapott. Eszméletlen állapotban szállították be a Szent István kórházba. Ugyancsak súlyos sérüléseket szenvedett a földbirtokos felesége is, aki még nem is sejti, hogy férje meghalt. Teste tele van súlyos zúzott sebekkel, állapota komoly. Az uriaszonyt gyermekeivel együtt Nádor-utcai lakására szállították, ahol gondos ápolás alá vették.

Mindjárt a katasztrófa megtörténte után a színhelyre sietett Peregriny Sándor kispesti rendőrtanácsos, aki kihallgatta a szerencsétlenség szemtanúit, a közeli házak lakóit. Ezek egybehangzóan azt vallották, hogy egyedül a soffőr lehet oka a balesetnek, mert hihetetlen sebességgel vezette a gépet. Egyesek azt állítják, hogy a kanyarultnál a soffőr szembetalálta magát a kispesti villanyossal, hirtelen fékezett és ez idézte elő a katasztrófát.

A megrendítő katasztrófa híre igen gyorsan elterjedt a fővárosban, ahol széles körben ismerték a negyven éves szimpatikus földbirtokost, akinek tragikus halála általános részvétet keltett. Milich felesége Simon Jolán, boglári Simon Jakabnak, a tőzsde alelnökének a leánya.

A széttépett utlevél.

— Félbenmaradt kivándorlás. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 14.

Aradmegye alispáni hivatalában ma délelőtt szokatlan ügyben jelentkezett egy jómódu zarándi gazda. Az utlevélügyosztályhoz kopogtatott be és ott, ahol naponta tucajtával járnak az utlevelük kiadását sürgető falusiak, a zarándi ember azzal a váratlan kéréssel áll elő, hogy adják vissza a kaucióját, amelyet mint még hadköteles korban levő kivándorló a honvédelmi miniszter rendelkezésére befizetett.

— Meggondoltam magamat —: nem megyek Amerikába! — mondotta a kivándorlót

A tisztviselőket kíváncsivá tette ez az igazán nem mindennapi eset és addig kérdegették, faggatták a gazdát, amíg elmondotta annak a történetét, hogyan és miért maradt itthon. Megszerezte az utlevelet, lefizette a honvédelmi miniszter kívánságára a háromszáz korona kauciót, a Cunard hajóstársaságtól mehozatta a jegyet, de még Amerikába való „uri-ruhát” is csináltatott. Minden készen volt a nagy utra és még sem lett az ígért földjére indulásból semmi.

— Hát tetszik tudni kérem: az úgy volt, hogy husvét hetibe akartam indulni — mesélte a zarándi gazda. — Összeszedtem a holmimat, aztán felöltöztem az amerikai-ruhába, zsebre tettem az irásokat, már ami kellett: a jegyet meg az utlevelet és megöltem az asszonyt, hogy ne mondok: most már megyek. Ott volt bucsuzni mind a falubeli rokonság. Egyszerre csak látják, hogy az asszony belenyul a zsebembe előkapja az utlevelet és mielőtt valaki csak egy szót is szólhatott volna, már négyfelé repesztette és odatartotta az orrom elé:

— Most már mehetsz Amerikába — ha tudsz! — mondta — Mert ha te itthon nem tudsz megélni az öt lánca földedből, akkor odakünn nem élsz föld nélkül.

A zarándi gazda azután elmondta, hogy ez a kettétépett utlevél egyszeriben észretértette és elvette kedvét Amerikától. Jelentkezett a községében, hogy meggondolta a dolgot: jobb lesz itthon és most már csak a kaucióba letett pénzét akarja visszakapni: az amerikai utról véglegesen lemondott.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szerda: *Leányvásár*, operette. (B. bérlet.)
Csütörtök: *Bőregér*, vígopera. Krammer Teréz vendégfelléptével. (C. bérlet.)
Péntek: *Szulamith*, opera. Krammer Teréz vendégfelléptével. (A. bérlet.)
Szombat: *Mandarin*, szinmű. Bemutató előadás. (B. bérlet.)

Nemtudomka.

(Operette 3 felvonásban. Irta Bakonyi Károly. Zenejét szerzte: Huszka Jenő. Bemutató előadás.)

Régi szokás szerint újdonság bemutatásával gondoskodott a közönség ünnepi szórakoztatásáról Szendrey Mihály. Husvét vasárnapján adták először a *Nemtudomka* című operettet, amiről megállapíthatjuk, hogy még kritikai beszámoló mellett is zsufolt házakat vonzott volna. Nem is ünnepi alkalomból kellett volna elővenni, hanem a szezon derekán is a siker minden eredményével használhatta volna ki Szendrey ezt a pompás darabot és különös nobilitás számba megy, hogy husvétra tartogatta.

Kedves, hangulatos meséjű dolog a *Nemtudomka*, — aki, hogy sokáig tájékozatlan ne legyen az olvasó, megmondjuk, egy kis virágársleány, aki éjjeli kávéházban koronájával árulja az ibolyát és több semmit — olyan operett, aminek van eseménye, aminek a meséjét is érdemes elmondani.

Budapesti miljő. Éjjeli kávéház, a hol leányok, kifestett, szép meg csunya leányok szórakoztatják a vendégeket, és akik a tulajdonos basáskodásának ép úgy kivannak téve, mint a vendégek brutalitásainak. Ennek az éjjeli kávéháznak egyik ünnepelt törzsvendége egy alkoholista gróf, aki töméntelen pénzt hagyott már a kávéházban és akinek a kivánsága parancs a kávé előtt. Ez a gróf megkívánja *Nemtudomkát*, az ibolyás leányt, akibe szerelmes az újságot áruló rikkancs, a kávéház diák vendégei és akinek az erényére egy tigris vad-ságával vigyáz Mici, a legünnepeltebb és legjobban fizetett pillangó, aki azonban még ebben a bűnös levegőben is megőrizte érintetlenségét.

A gróf hivatja a leányt. A leány fél a részeg ember brutalitásától és nem akar a szeparéba menni. A kávé brutalitásai ellen gyengék a leány pártfogói, *Nemtudomkát* beerősze-kolják a szeparéba. Egyszerre kibontott hajjal, ijedségtől lelkendezve fut ki a leány, utána a gróf. A részeg ember követeli a leányt. Senki sem mer szembeszállni a gazdag mágnással, felfordulás, kiabálás zaja tölti be a kávéházat. Ekkor kitör Miciből a vad elkéseredés, a keservesen elfojtott düh és kétségbeesés vad kitörésével rohan a grófra, a szemébe vágja meg-takarított pénzét, kilöki a kávéházból és *Nemtudomka* a diákok kíséretében Micitől kísérvé eltávozik.

A leányt az egyik diák apjának a házába helyezik el a házmesternénél, akinek segít udvart seperi és kaput nyitni. Kemenes háziur fia el is akarja venni, de a szülei nem engedik és *Nemtudomkát* kidobják a házból. Évek múltán mint világhírű énekesnő tér vissza a hűséges Micivel, és akkor már a Kemenes szülők is szívesen egyeznek bele a fiatalok házasságába. Mici pedig férjhez megy a rikkancshoz és kávéházat nyitnak.

Sok elevenséggel, a pesti élet alapos ismeretével megírt meséhez színes, hangulatos és nagyszerűen hangszerelt zenét komponált a zeneszerző. A melódiák egymást kergetik és a könnyed, pattogó zenét nyomon követi a leg-hangulatosabb, a szentimentálisig fokozott muzsika. Sok tánc tarkítja a darabot, és aki jól akar mulatni az megtalálhatja az alkalmat a *Nemtudomkában*.

Az előadás kifogástalanul gördülő, szép, hangulatos és szórakoztató. *Dióssy Nusi* ragyogott szépségben és toalettben egyaránt, amellet decens mértéktartással játszott, énekelt és táncolt mindenképpen rászolgálva a közönség viharos ovációira. A címszerepet *Pataky Vilma* játszotta elragadó közvetlenséggel, bájos leányossággal és bravúros énekművészetével. A kitűnő művésznő betegen kreálta ezt a sok sikert hozó alakítását, de ez az indispozíció nem látszik meg kifogástalan játékán. Megint nagy sikere volt *Győzőnek* a rikkancs fiu kedves szerepében. Sok szívet, kacagató humorral hol könyre, hol nevetésre ragadja a közönséget. A második felvonásbeli tangója, amit *Dióssyval* táncol, külön attrakciója a darabnak, amiért velük együtt *Benkónét* is, aki betanította, meg kell dicsérenünk. *Polgár, Barics, Delli, Ocskay* egyformán részesei a sikernek. A *Logody-utcai ház* hangulatos díszlete külön említést érdemel.

A közönség elismerő tapsai a szereplőkön kívül *Tilgernek* és *Polgárnak* mint rendezőnek is szóltak. Az elkövetkezendő kasszasikerek pedig csak igazolni fogják a *Nemtudomkáról* adott jó véleményünket. (H. G.)

* A budapesti Dorotheum aradi kiállítása iránt a husvétüi ünnepek alatt nagy volt az érdeklődés és a közönség állandóan tetszéssel szemlélte a valóban értékes műtárgyakat. A kiállítás keretén belül április 16-án, csütörtökön irodalmi zsűri lesz délután 5 órakor a kulturpalotában. A zsűri aukció (árverés) fejezi be. Az aradi közönségnek most alkalma nyílik esetleges műincseit gyakorlott szakértők által megvizsgáltatni, avagy a Dorotheumnak eladni. A kiállítás egész nap a kulturpalotában megtekinthető. Belépő díj nincs.

* A színház jelentései. *Műsorváltozás*. Az aradi színház kiváló primadonnája, *Pataky Vilma* váratlanul megbetegedett. Ezért kedden a *Tündériaki leányok* került színre, szerdán este pedig a *Leányvásár*, *Martos—Jakobi* kitűnő operetteje megy; a vezetés szerepeket *Diósy, Rontay, Benkóné, Barics, Polgár, Győző, Várnay* játézzák.

Krammer Teréz vendég szereplése. A magyar királyi Operaháznak hosszú időn át volt tagja *Krammer Teréz*, a ki ma a Népopera vendégművésznője, a jövő hét két napján lép fel az aradi színházban. Két pompás szerepét játssza el a kiváló művészasszony, akinek fellépése iránt máris, az első híradások nyomán, nagy az érdeklődés a közönség között. *Krammer Teréz* csütörtökön és pénteken lép fel és pedig a *Bőregérben* és a *Sulamithban*. A vendég szereplésekre vasárnaptól kezdve válthatók jegyek a rendes helyárak mellett.

Vasárnap délután az *Eva* kerül színre, *Diósy Nusival* a címszerepben.

* A négy fekete ördög. (*Látványos szenzáció az Urániában*.) A szerelem gyermekének megható története, melyhez hozzákapcsolódik az apának indulatlan féltékenysége, az ártatlan áldozatoknak küzdése és szenvedése s végül egy nagy és végzetes tévedésnek áldozatul esett fiatal élet halálhőrgése: olyan szűrés, mely egymagában is költői szépségeket rejt magában. A mai film ezek köréből veszi és halmozza össze azokat az értékes momentumokat, melyek belemarkolnak szívünkbe s amely érzéseket minden ember érez és élvez. A kis Dóra egy félreértés folytán cigányok kezére kerül s azokkal kalandozva a milliomos leányból egy szépséges cigányleány válik. Környezetében, a forró vérű cigányfiúk között szerelemre talált és viszontszerelmet érez. Apja későn jön rá végzetes tévedésének súlyára s amikor a ravasz cigányvajda egy idegen leányt ad át Dóra helyett: boldogság és öröm költözik a milliomos palotájába. Csak később derült ki a csere, de akkor már egy fiatal élet áldozatul esett. A film tökéletes szépségei, a kiváló rendezés, a szereplő tipikus szépségei olyan tökéletessé teszik ezt a filmet, hogy minden dicséret feleslegessé válik az előtt, aki azt egyszer megnézte.

* Az aradi zenekonzervatórium április 19-én a kulturpalotában tartandó hangversenyére a jegyek Weisz Leónál kaphatók. 2427

* *Else Fröhlich az Apollóban*. (Az élet napszámosai.) Amikor a moziszinlap *Nordisk*-képet jelez, az mindig ünnepet jelent a mozi közönségének szemében. Az *Apolló* szerdai műsorában hatalmas *Nordisk*-drámát mutat be, amelynek főérdekessége, hogy a dráma vezetőszerepét *Else Fröhlich*, a legkiválóbb német mozi-primadonna játssza. A mozi egyik erőssége, hogy nemcsak a válogatott, keztükkel kikeresett témákat dolgozza fel, hanem benyul az élet mélységeibe s a bűnök világában keres magának gyakran anyagot. A társadalom sikamlós utai hálás talajt nyujtanak a mindenüvé befurakodó kinematográfiának. Különösen a francia főváros a maga nagyvárosias, feslett erkölcsével ajándékoz eredeti témákat a mozi ügyes és szinestollu írónak. Az élet napszámosai a legmegrázóbb realizmussal megírt nagyvárosi erkölcsdráma, amelynek minden mozzanatában a nagy város sötétsége tátong rettenetes mélységével. Egy bukott leány megindító tragédiáját hozza elénk a film s *Else Fröhlich* ragyogó művészetének minden varázsát kölcsönzi oda annak a szegény szerencsétlen bűnös leánynak, aki életével fizet meg azért, mert szeretett... Az élet napszámosai című gyönyörű *Nordisk*-drámát szerdai előadása keretében mutatja be az *Apolló*. 3

* „Gyerünk csak...” kiváló francia vígjáték a *Kék egér* összes szereplőivel legközelebb kerül bemutatásra az *Urániában*. 5

* *Grant kapitány gyermekei*. Verne Gyula szenzációs regénye a jövő héten látható az *Apollóban*. 3

Meghalt az elvesztett vagyona miatt.

(Öngyilkos aggastyán.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Szabadka, április 14.

Gyorgyevics dr. nyugalmazott helyettes-polgármester vasárnap reggel hat órakor szívenlőtte magát és rögtön meghalt. Házvezetőnője, a ki a dörrenésre beszaladt szobájába, ágyára dőlve, holtan találta a 71 éves öreg urat. *Günther József* dr. tisztiorvos, a ki egy házban lakik vele, csak a halálát konstataálta.

Gyorgyevics dr., aki igen nagyműveltségű férfi volt, *Mamussich Lázárnak*, Szabadka egykori nagyhatalmu polgármesterének volt legjobb barátja és munkatársa. 1884-ben együtt választották meg őket és mikor 1902-ben *Mamussichot* *Biró* váltotta föl, ő is visszavonult, nem pályázott többé állására. Vagyonos ember volt és agg korában is nagy népszerűsége és tekintélye volt. Néhány év óta nagyobb összegeket küldött egyik közeli rokonának, aki anyagi zavarba jutott.

Három héttel ezelőtt vették észre *Mamussich Lázár* nyugalmazott polgármester és *Szalay Mátyás* főkapitány, *Gyorgyevics* legjobb barátai, hogy az öreg urat nagy gond bántja. Hosszas vonakodás után bevallotta, hogy az anyagi tönk szélére jutott, mert 86,000 koronát fizetett ki egyik hozzátartozójáért. Azóta, bár barátai egyre biztatták, hogy vagyona maradványaiból és nyugdíjából még szépen megélhet, folyton arról beszélt, hogy meg kell halnia és néhány nap óta már úgy viselkedett, hogy féltették a megőrüléstől.

Szombaton még azt mondta *Mamussich Lázárnak*, hogy eszközöljön ki részére egy szobát a városi szegényházban. *Mamussich* kérte, hogy legyen néhány napig türelemmel minden dolgát rendezni, csak a folytonos pénzküldésről kell lemondania. *Gyorgyevics* némán rázta a fejét, majd azt mondta, hogy nem tud elszakadni hozzátartozóitól. Reggel azután elkövette az öngyilkosságot.

A városban igen nagy részvétet kellett az öngyilkosság híre. Hétfőn délután volt a temetés, melyen a város notabilitásai mind résztvettek, köztük *Vojnich István* báró, a nemzeti munkapárt alelnöke is, aki koszorút is tett a ravatalra.

Olasz és román vasutasok harca.

— Két nagy sztrájk előtt. —

Távirati tudósítás.

Bukarest, április 14.

Románia érdekelt köreit nagy aggodalommal tölti el a román vasutasek mozgolódása. Csaknem bizonyosra vehető, hogy egy-két héten belül kitör az általános sztrájk. A mozgalom oka a következő:

A romániai államvasutak hivatalnokai és alkalmazottai hetekkel ezelőtt megtartott konferenciájuk után küldöttséget menesztettek az elnökigazgatóhoz, akit a helyzetük javítása érdekében való állásfoglalásra akartak rábírní. A küldöttség azonban csak az elnökigazgató előszobájáig jutott, mert Coteszcu nem fogadta őket.

Ez a rideg magatartás végleg elkésértette a vasutasokat, akik nyomban újabb gyűlést tartottak, melynek hatása alatt a kereskedelemügyi miniszter benyújtotta a vasutasok fizetésjavítására vonatkozó törvényjavaslatot. Ámde a vasutasok a javaslattal elégedetlenek, egyrészt, mert szociális követeléseiket nem látják teljesítve, másrészt, mert a törvény csak 1915. január 1-én lép életbe. A vasutasok harci pártja most a sztrájk érdekében fejt ki agitációt.

Rómából jelentik: Az utolsó hírek szerint Jonasnak, a kereskedelmi és iparkamara elnökének közvetítő kísérlete nem sikerült és a vasutas-sztrájk elkerülhetetlennek látszik. A katonai hatóság mindent megtett a forgalmzavar elkerülésére. A katonaköteles vasutasokat be fogják hívni és ezekkel fogják főtartani a forgalmat.

A kismajtényi lázongók pöre.

(Jaczkovics vikárius bántalmazói. — Harminchat román vádlott.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Szatmárnémeti, április 14.

Mikor a hajdudorogi püspökséget felállították, a románság körében nagyarányú és rendkívül heves agitáció indult az új egyházmegye ellen. A papok nyíltan lázították a népet s arra biztatták hűveiket, hogy a templomokba ne engedjék be az új püspökség funkcionáriusait. Nagykárolyban gyűlést is tartottak az román lelkészek, akik csalónak, hazugnak, mondták el Papp Antal püspököt, aki akkor adminisztrátora volt az új egyházmegyének, a miért körlevelében a magyar haza iránt való hűségre buzdította a papokat. Az izgatásnak meg is volt az eredménye, mert az új egyházmegye kinevezett espereseit, mikor hivatalosan meglátogatták az egyházközségeket, a felizgatótt nép bottal fogadta és kiverte a templomokból. A parasztok dühe rettenetes botrányt idézett elő Kismajtény, szatmárnémeti községben, ahol Jaczkovics Mihály vikáriust, a debreceni bombamerénylet áldozatát véresre verték románok. A csendőrség az eset után letartóztatta Muresán György lelkészt, a lázadás értelmi szerzőjét is, akit csak nagy nehezen, hosszas huza-vona után helyeztek szabadlábra.

A kismajtényi izgatók pöre már a jövő héten főtárgyalásra kerül a szatmári törvényszék esküdtbírósa előtt. Április 23-án kezdődik a főtárgyalás, amelyen Muresán György lelkész és harminehat társa fog a vádlottak padján ülni.

Izgatás és lázítás büntetéseért emelt ellenük vádat az ügyészség és a törvényszék ezen a címen vád alá is helyezte mindnyájukat, mert néhai Jaczkovics Mihályt, az új görögkatolikus püspökség azóta elhunyt vikáriusát, amikor körutjában Kismajtény községbe érkezett, kíséretével együtt inzultálták. Az izgatási pör külsőségeiben is olyan lesz, hogy csak a memorandum-pör hasonlítható hozzá. A vádlottakat hét kiváló jogász hírében álló román ügyvéd védi és a tárgyaláson a magyarországi románság vezetőségén kívül a külföldi románság is képviseltetni fogja magát. A rend fenntartása érdekében nagy előkészületek történnek Szatmáron. A főtárgyalás napjaira gyalogos katonákat és huszárságot vezényelnek ki, azonkívül csendőrök és rendőrök fognak cirkálni az utcákon.

„Természetes 800 méter“

(Kivándorlásra csábítás miatt lefoglalt film.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 14.

Az aradi szenvedélyes mozilátogatók nem kis csapatának tagjai még emlékezni fognak arra a filmre, amelyet néhány hónappal ezelőtt játszottak egyik aradi mozgóképszínházban, s amely az északamerikai egyesült államok különböző festői vidékeit és városait mutatta be. Az érdekes film, amely hivatva volt arra, hogy a detektív és erkölcsdrámák közt eldugva, tudást és ismeretet terjeszen, szokásos vándorutjában most elakadt: egyik vidéki városban a rendőrség lefoglalta a filmet s megindította az eljárást a bemutató mozgóképszínház tulajdonosa ellen — kivándorlásra való csábítás miatt.

A film baj nélkül járta be Európát s Magyarországra legtöbb városában, így Aradon is lejátszották, de sehol sem emelt ellene semmiféle kifogást a hatóság. A múlt héten azonban egy délvidéki kis városban mutatták be a filmet s itt megesett a baj. Szent Hermandad ottani megbízottai úgy találták, hogy aki a filmet látja, esze nélkül szalad Misslerékhez, vagy más ügynökségi irodába s egyenesen New-Yorkba vált jegyet. A filmet így rögtön lefoglalták s megindították az eljárást a mozi ellen.

A mozi szerencsétlen tulajdonosa élénken tiltakozott a hazaárulási vád ellen, kijelentette, hogy neki öt gyereke van s így abszolút nem érheti a gyanu, hogy az ország elnéptelenedése érdekében dolgozik, sőt ellenkezőleg... Más-különbben is igyekezett a felelősséget magáról minden tekintetben elhárítani s kijelentette, hogy a lefoglalt filmet egy aradi mozgóképszínház tulajdonos és filmköleszöntőtől kölcsönözte.

A városka rendőrsége erre áttette a szörnyű ügy iratait a lefoglalt filmmel egyetemben Aradra. Az aradi rendőrség holnapra idézte meg a film kölcsönzőjét, akitől megkérdezik, hogy tényleg ő kölcsönözte-e a filmet. *Lejátszák különben holnap a filmet a rendőrtisztek és más szakértők előtt, akik miután látták a képet, eldöntik a kérdést, vajon tényleg Amerikába csábít-e a „természet utáni, 800 méter hosszú?“ Jogász körökben különben csak mosolyognak az ügy felett, mert ellentmondást látnak abban, hogy amikor kiváló pedagógusok egyenesen propagálják azokat a filmeket, amelyek a külföldet mutatják be s így az ismeretet bővítik, akad hatóság, amely kivándorlásra csábítást lát ebben.*

Az új sajtótörvény első napjai.

(Morócza Dénes királyi ügyész előadása.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 14.

Az Aradi Kereskedők Köre helyiségében ma délután fél hatkor értekezletre gyűltek össze az aradi lapok szerkesztői, kiadói és munkatársai, hogy meghallgassák Morócza Dénes királyi ügyész előadását az új sajtótörvényről. Az aradi újságírók munkásai, hogy az új törvény rendelkezéseiről tiszta képet nyerjenek, annak ismertetésére kérték meg a királyi ügyészt, aki készséggel vállalta a fáradságos tisztelet és több mint két óras előadásban kimerítően válaszolt a sajtó ügyekben, a hírlapírás és kiadás terén beállott változásokat.

— Arra akarom megkérni önöket — mondotta nagy figyelemmel és várakozással meghallgatott előadása elején Morócza királyi ügyész — hogy azokat a magyarázatokat, amelyeket az egyes törvényszakaszokhoz fűzök, teljesen az én egyéni nézeteimnek tekintsek. Két nap óta van életbeléptetve a sajtótörvény, annak gyakorlati alkalmazása csak ezután alakulhat ki és nagyon jól tudjuk, hogy már évtizedek óta használatban levő törvények egyes szakaszainál is különböző törvény-magyarázat lehetséges. Azt is előre akarom bocsátani, hogy a törvény kritizálására nem terjednek ki mondani-valóim. Ha rózsaszínűben festeném az új sajtótörvény előnyeit, a hírlapírók és kiadók nem értenek velem egyet, ha pedig fekete szemüvegen át nézem, akkor más hatóságokkal kerülhetnék ellentétbe.

Morócza királyi ügyész ezután minden részletre kiterjedő gondossággal ismertette a törvény egyes szakaszait, rámutatott annak a gyakorlati újságírás, kiadás és lapterjesztés egyes eseteiben alkalmazására és előadása során az egyes felmerült kérdésekre is megadta a fölvilágosításokat. Az előadást, amelyet az újságírókon és kiadókon kívül Nagy Sándor dr. és Sugár Jenő dr. ügyvédek is meghallgattak, Faragó Rezső köszönte meg szellemsen a királyi ügyésznek, akit a jelen voltak meleg és hálás ovációban részesítettek.

Az új sajtótörvény életbeléptetése — különösen a befejezetlen bűnügyek és nyomozások tekintetében való információ adás terén — gondolkodóba ejtette a hatóságokat is, elsősorban az ügyészséget és a rendőrséget. Budapesten — mint megírtuk, — már arról is szó volt az első napokban, hogy a rendőri sajtóirodát teljesen bezárják. Ez a terv nem vártosul meg és mint most jelentik: a sajtóiroda továbbra is fennmarad, csak kevesebbet és megrostáltabb híreket hoz nyilvánosságra. Az aradi rendőrség és ügyészség még nem döntött a jövőben teljesítendő hírszolgáltatás felől. Eckensberger Károly dr. a királyi ügyészség ezidőszerinti vezető-ügyésze már ma hosszasan tanácskozott Greén Nándor főkapitánnyal és a tanácskozás eredménye egyelőre az, hogy az ügyészség és rendőrség esetleg később a hírlapírók bevonásával is értekezleten állapítja meg a nyilvánosság számára tehető és teendő közlések módját.

VIDÉK.

Vásár elhalasztás. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara közli, hogy a kereskedelmi miniszter rendelete alapján az Aradvármegye területéhez tartozó Alesil községben az április hó 20-ra eső országos kirakó- és állatvásárt ez évben kivételesen április hó 27-én tartják meg.

HIREK.

Ég a földgáz.

(A magyarsárosi kitörés. — Százhatvan hold lángokban).

Távirati tudósítás.

Dicsőszentmárton, április 14.

Magyarsároson az állami furások mellett Károlyi Mihály gróf birtokán tegnap este a földgáz vulkanikus erővel tört ki a földből és hőmpölygött tovább. A kitörés akkora robajjal járt, hogy az ötkilométerre lévő Dicsőszentmártonban valamennyi ablak megrepedt és két-háromszáz kilométerre volt látható az óriás tűzoszlop. A robbanás pillanatában a dicsőszentmártoni házakban a sötét szobákban olvasni lehetett a kiömlő gáz fényénél.

A földgáz ellepte a szomszédos birtokokat és most százhatvan holdnyi terület ég. A földgáz folytán más-más helyen tör elő a földből, illetve reped meg a föld és egymásután oszlanak ki a tűzoszlopok. Igen sok ház leégett, a sáros pataknak iránya is megváltozott és a patak most visszafelé folyik. A lakosságon nagy pánik vett erőt, mert attól félnek, hogy esetleg az egész falu leég.

Kolozsvár, április 14. A kolozsvári földgázkutató kirendeltség mérnökei Böhm Ferenc főmérnök vezetésével Magyarsárosra utaztak, ahol egy gázkut meggyulladt és lángban áll.

Marosvásárhelyről jelentik: A magyarsárosi földgázkitörés moraja egészen ideig elhallatszik s az égő gáz fénye még itt is látható. Százötven holdnyi területen ég a földgáz s a tűz már Dicsőszentmártont fenyegeti. A környékbeli tűzoltóság kivonult a helyszínre és minden erejével igyekszik a tüzet lokalizálni.

A trónörökös Münchenben.

— Ünneplés fogadtatás. —

Távirati tudósítás.

Trieszt, április 14.

Ferenc Ferdinánd királyi herceg tegnap este 8 óra 39 perckor külön vonaton Münchenbe utazott.

München, április 14. Ferenc Ferdinánd királyi herceg érkezése alkalmából a város zászlódiszt öltött. A Münchener Neueste Nachrichten írja: E látogatás többet jelent a német birodalom második szövetségi államának uralkodója és a birodalommal barátságban és szövetségben élő Ausztria és Magyarország uralkodóháza között való udvariassági aktusnál. E látogatás megfelel a Habsburg- és Wittesbach-dinasztiák ősrégi benső baráti és rokoni viszonyának. A lap rámutat a két nép között fennálló barátságra és így zárja sorait: A bajor nép a mostani látogatás napjait ünnepnapoknak tekinti, melyekben Ausztria és Magyarország felekül uralkodója iránt való érzelmei is kifejezésre fognak jutni.

Münchenből jelentik: A trónörökös udvari különvonata ma reggel 9 órakor érkezett meg a müncheni főpályaudvarra, ahol a fogadtatáson megjelent maga Lajos bajor király Rupprecht herceg trónörökössel és a bajor uralkodócsalád hercegeivel, hercegnőivel. A pályaudvaron voltak ezenkívül a miniszterek és diplomaták is. Welitsch müncheni osztrák-magyar követ a nyugati pályaudvarig a főherceg elé utazott és csatlakozott az udvari vonaton érkező kísérezhez.

A pályaudvart zászlók és virágok díszítették. Amikor Ferenc Ferdinánd vonata begördült, a perronon felállított zenekar a Gotterhaltét játszotta. Lajos király osztrák-magyar gyalogezredes ezredesi egyenruhájában fogadta

a trónörökösöt, aki az 1. bajor nehéz lovosezred ezredesi egyenruháját viselte. A király rendkívül melegen üdvözölte vendégét, aki az üdvözlést őszinte szívélyességgel viszonzta, majd Rupprecht trónörököshöz és a többi herceghez fordult. Az üdvözlések után Ferenc Ferdinánd Lajos királlyal együtt ellépett a diszszázad előtt, majd a hercegi teremben rövid cerelet tartott.

Ezután a király és vendége a palotába hajtottak. A müncheni utakon óriási néptömeg várta a bevonulást és mindenhol viharosan ünnepelték a trónörökösöt. A királyi palotában Ferenc Ferdinánd a királynőt és a hercegnőt üdvözölte, azután lakosztályába vonult vissza, ahol Hertling bajor miniszterelnököt fogadta kihallgatáson. A délelőtt folyamán a trónörökös fölkereste a Theatiner-templomot, ahol Luitpold régensherceg sírját megkoszoruzta.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Nyugatról zivataros esők várhatók, később hősüllyedéssel. — Sürgönyprognózis: Nyugaton zivatarok, később hűvösebb.

— A német kancellár utazása. Münchenből jelentik: Bethmann Hollweg birodalmi kancellár tegnap reggel hét órakor Münchenbe érkezett. A birodalmi kancellár meglátogatta Hartling gróf bajor miniszterelnököt, nála ebédel. Öt órai müncheni tartózkodása után a kancellár tovább utazott Korfuba.

— Érdekes katonai kinevezések. Polonkay András testőrkapitányt, néhai Fábrián László főispán vejét őrnagygyá léptették elő. — Hadfy Imre vezérőrnagyot, aki évekkel ezelőtt Aradon zászlóaljparancsnok volt, a kassai 5. honvédkerület parancsnokává nevezték ki.

— Majláth gróf lesz a kalocsai érsek. Budapestről jelentik: A Magyar Kurir írja: A fővárosi sajtó husvétii számaiban különféle kombinációk láttak napvilágot a tizenöt hónap óta üresedésben levő kalocsai érseki szék betöltésére vonatkozóan. Az immár egy év óta forgalomban levő kombinációkkal szemben a Magyar Kurir jól értesült helyről azt az információt kapta, hogy a közeli hetekben, sőt az sincs kizárva, hogy már a közeli napokban publikálni fogják az új kalocsai érsek kinevezését. A jelek szerint az új kalocsai érsek Majláth G. Károly gróf erdélyi püspök, a magyar püspöki karnak Hornig Károly báró veszprémi bíboros-püspök után, püspöki éveinek számát tekintve, legidősebb püspöke lesz.

— Baranyamegye a román tárgyalásokról. Pécsről jelentik: Baranyamegye törvényhatósága mai közgyűlésén tárgyalta a román tárgyalásokról szóló átiratot, amely felett napirendre tért azzal az indokolással, hogy Tisza István gróf személye iránt feltétlen bizalommal viseltetik.

— Négymillió hűség katonai célra. Belgrádból jelentik: Krizmanovics Ljuba milliomos végrendeletében négy milliót hagyományozott katonai célra. A minisztertanács elhatározta, hogy katonai pompával temetteti a nagy hagyományozót.

— Kétezer kilométeres drótnélküli beszélgetés. Pétervárról a drótnélküli távirásnak új, szenzációs rekordját jelentik. Archangelszkben idegen nyelvű beszélgetést fogtak föl szikratáviróval és úgy sejtik, hogy a beszélgetés a naueni dróttalan táviróállomásról ered. A szakkorokét élénken foglalkoztatja a dolog, mert a németországi Nauen körülbelül kétezer kilométerre van Archangelszktől, a radiotelepatia tehát eddig hihetetlen távolságot tudott legyőzni.

— Öngyilkos önkéntes. Pankota községben husvét vasárnapján fobelőtte magát Csiky Imre, a gyulai második honvédgyalogezred egyéves önkéntese. A fiatalember, aki mint okleveles tanító vonult be a katonasághoz, a husvétii ünnepek előtt elutazott ezredétől anélkül, hogy engedélyt kért volna az elutazásra. Gyuláról már értesítés ment a pankotai csendőrséghez, hogy keressék az engedély nélkül elutazott önkéntest, de mikor a csendőrök kimentek a fiatalember lakására, még nem találták ott. Délután négykor érkezett meg Pankotára Csiky és egyenesen, nagyanyjának, özvegy Mitrovitz Jánosnénak a lakására ment. Öt óra felé, mikor egy pillanatra egyedül maradt a szobában, elővette browningját és haláltekon lötte magát. Azonnal meghalt. Az öngyilkos semmiféle irást nem hagyott hátra, amiből sejteni lehetne tettének okát. Egyesek azt mondják, azért követte el az öngyilkosságot, mert félt a katonaságnál reávárakozó büntetéstől, de sokkal valószínűbb az a feltevés, hogy szegénysége miatt akart megválni az élettől. A fiatal tanító ugyanis — a szülei Amerikába vándoroltak — rendkívül szűkös anyagi viszonyok között élt s alighanem ez a körülmény adta kezébe a halálhozó fegyvert. Temetése ma délután négy órakor volt a község általános részvéte mellett.

— Megkerült a Roosewelt-expedíció. Newyorkból jelentik: Ma távirat érkezett Müller brazíliai külügyminisztertől, amely arról ad hírt, hogy Roosewelt expedíciója április 27-én Manaosba fog érkezni. A külügyminiszter az expedíciónak egy brazíliai katonatiszt tagjától kapta ezt az értesítést, amely elmondja, hogy az expedíció az esős idő következtében sokat szenvedett, de a résztvevők egészségi állapota kitűnő.

— Eljegyzések. Érdekes eljegyzés volt vasárnap Heller Somának, a Ländler fűrésztelep aradi vezetőjének családjában. Heller Soma két leányát eljegyezte egy temesvári testvérpár, akik a temesvári Hirschl cég tagjai. Hirschl Albert Heller Erzsébettel, Hirschl Ernő pedig Heller Ilonkával váltott jegyet. (Minden külön értesítés helyett.)

Ruda János e hó 12-én eljegyezte Medgyaszay Mariska kisasszonyt Aradon.

Békési Pál zenetanár eljegyezte Szalay Aranka zenetanárnőt Aradon. (Minden külön értesítés helyett.)

Weisz Izsó eljegyezte Weisz Róza kisasszonyt Aradon. (Minden külön értesítés helyett.)

— Nyomozzák a lövöldöző katonaszökevényt. Budapestről jelentik: A rendőrség a nagyszombati csendőrség megkeresésére nyomozást indított Latzko Pál huszonöt éves 72. gyalogezredbeli közlegény elfogatása érdekében. Latzko ezredétől megszökött és a nagyszombati állomáson az intézkedő csendőrt lelőtte s azután elmenekült. Latzko barna, zömök termetű, szürke zakó és szürke gallér volt rajta, magyarul, németül, tótul és egy keveset angolul is beszél, mert már járt Amerikában.

— Gyilkos tisztiszolga. Pesavarból jelentik: Rahsud tisztiszolga, aki Dod őrnagynak volt beosztva, vasárnap este revolverrel megsebesítette az őrnagyot és egy másik tisztet, majd egy brit tüzértisztet és két másik tisztet agyonlőtt. A gyilkost végül határrendőrségi tisztviselők megölték.

— Halálozások. Vágó Gábor, a Réthy Lipót és Fia cég üzletvezetője életének 56-ik és házasságának 24-ik évében elhunyt s ma temették el nagy részvét mellett.

Gregus István hetvennégy éves nyugalmazott aradvárosi tanító ma Eleken meghalt.

— Fecchtig Armand báró temetése a szegényházból. Tegnap meghalt az aradi városi szegényházban Fecchtig Armand báró, akinek hányt-vetett életéről sokat irtak már a lapok. A 45 éves ember apja valamikor gazdag volt, de mire Armand báró felnevelkedett, már semmi se maradt a nagy vagyonból. Egészen fiatalon állást kapott Arad megye központi hivatalában, de nem sokáig maradt meg kis hivatalnoknak. Azután a vasúthoz került tisztviselőnek és Piskin is teljesített szolgálatot. A szeszital iránt való nagy rokonszenve azonban nyughatatlanra tette és seholye volt maradása. A felesége elvált tőle és 6 azóta magánosan bolyongott az országban, de mindig visszakerült Aradra, illetőségi helyére. Kilenc évvel ezelőtt az aradvárosi szegényházban kapott helyet, de onnét is gyakran el-el távozott. Négy éve kegydíj megszavazását kérte Arad megyétől s a közgyűlés rövid szolgálatára való tekintettel csak havi 20 korona kegydíjat szavazott meg. A szegényházban a leányai, — akit Szelevényen vannak férjnél — segélyezték és elég nyugodtan folyt élete. Az utóbbi években teljesen megváltozott és került a rossz társaságokba. Tiszta, egyszerű posztóruhájában gyakran lehetett látni, amint a korzón bolyongott, vagy álldogált, szájában rövid száru pipával, vagy szivarral. A minap tüdőgyulladás lepte meg, amely hétfőn végzett vele. Ma délután 4 órakor temették el a szegényházból. A temetésen megjelent egyik veje is s régi jobb ismerősei közül is számosan ott voltak Fecchtig Armand végtisztességén.

— Ember a hidoszlop tetején. Budapestről jelentik: Ma reggel hét óra tájban a Ferenc József hid turulmadaras oszlopára fölku-szott egy ember. Néhány perc alatt fenn volt a magasban és elhelyezkedett a turulmadáron, azután a felső ruháját levette és ledobta a hidra. Ez alatt nagy néptömeg gyűlt össze, amely kíváncsian nézte a magasban levő embert, aki közben ledobott egy cédulát, amelyre a következő volt írva:

— Nevem Dvorzsák József, harmincegy éves vagyok, gyári munkás, dolgozom a Dávid István és fia cég téglagyárában Budafokon. Tegnap nem sikerült, ma remélem, sikerül. A cédula szélére ez volt írva: Egy mozijelenet.

A rendőrség nyomban értesítette a tűzoltókat, ahonnan két tűzoltó jött ki létrával és kötelekkel. A tűzoltók fölmásztak a Turulmadáron lévő emberhez és rábeszéltek, hogy jöj-jön le, majd köteleket dobáltak föl neki, amit Dvorzsák a derekára kötött, a másik végét pedig a Turulmadárra erősítette és így szerencsésen leért a magasból. Bekísérték a rendőrségre, ahol azt mondta, hogy öngyilkos akart lenni és tegnap már egy vonat elé vetette magát, de még idejében elhúzták onnan. Ma reggel még dolgozott a gyárban, azután ott hagyta a munkát és a Dunába akart ugrani. A rendőrség megindította ellene az eljárást.

— Négyeszeres kivégzés. Newyorkból jelentik: Négy rablót, aki két esztendővel ezelőtt Rosenthal játékost meggyilkolta és ezért halálra ítélték, tegnap délelőtt a Sing-fogházban villámos széken kivégeztek. — Newyorki újabb jelentés szerint tegnap reggel kivégezték Rosenthal jótékbarlangtulajdonos négy gyilkosát. Tegnap reggel tudatták velük, hogy kivégzik őket és ők ezt minden különösebb izgatottság nélkül vették tudomásul. A délelőtti órákban Dávisz, a hivatalos hóhér egymásután villámos székbe ültette és kivégezte őket.

— Az orvos halála. Krakóból jelentik: A központi kórház egyik orvosa, Droba, a bakteoriológia egyetemi magántanára ma egy takonykóros páciens kezelése közben megfertőzte magát és hirtelen meghalt.

— Titokzatos bűntény. Chicagoból jelentik: Moris Katalin és Sallauns Sára szomszédok és jóparátnok voltak éveken keresztül. A minap délután mindkettőt holtan találták lakásukban, lött sebtől vérezve. Welter Pétert, Sallaunsék egyik lakóját ugyanekkor szobájában egy ruhaszekrénybe rejtőzve találták meg, súlyosan megsebesülve. A rendőrség öt gyanúsítva azzal, hogy a két asszonyt megölte, s azután öngyilkosságot kísérelt meg. Sallaunsné holttestét öt éves Katalin nevű leánykája találta meg. Welter szobája felé vérnyomok vezettek. Mikor betörték a szobába, a megsebesült Welter a szekrényből vánszorgott elő és csak annyit mondott:

— Egy ismeretlen ember lött ránk.

Haggara temetkezési vállalkozó kora délután a Morissék lakásán találta Weltert. Morisné férje ugyanis a múlt héten meghalt és Haggara eljött a temetés költségét beszédni. Kopogására Welter jött ki azzal, hogy Morissék nincsenek itthon. Morisné leánya azt állítja, hogy Welter hosszú időn át édesatyja barátja volt s ezért ő és családja sohasem gondoltak felőle rosszat.

— Öngyilkos cigányleány. Egy szép cigányleányt temettek el ma Eleken bus muzsikaszó mellett. A szép cigányleány — az egyik primás leánya — egy hónap előtt még a falu „legszebb virágszála” volt s kezéért huszan is versenyeztek. A leány egyik cigányzenészszel jegyezte el magát titokban, de az apja nem akart a házasságba beleegyezni, másához akarta adni a leányt, másához, akinél anyagi tekintetben biztosítva látta a sorsát. A szép leány nem tudta ezt elviselni két hét előtt marólugot ivott. Beszállították a gyulai kórházba, ahonnan a múlt hét végén bocsátották el, miután állapota némileg javult. Husvét vasárnapján azonban hirtelen megint rosszul lett a szomorú menyasszony s estére ki is szenvedett. Tegnap temették bus muzsikaszó mellett s — így akarta a véletlen — mialatt őt kikisérték, volt vőlegénye az oltár előtt állott egy másik leánnyal.

— Hamis pénzgyár a főváros környékén. Budapestről jelentik: Kispest, Erzsébetfalva és a környéki falvak népe az utóbbi hetekben állandóan arról panaszkodott, hogy hamis pénzzel fizetik őket. Különösen sok 5 és 2 koronást és 1 forintost mutattak be a kárvallottak. A sok panasz folytán a rendőrség emberei kutatni kezdtek, hogy ki hozza forgalomba a hamis ezüstpénzt és hétfőn végre rájöttek, hogy Bedő Lajos 30 éves cipész, aki már többször volt büntetve, álneven lakik Kispesten a Hunyadi-utca 102. számú házában. A detektívek rajtaérték őt, amint a vele lakó szeretőjével, a 32 éves Schwarzfelder Rózával együtt gyártották a hamis ezüstpénzt. A nyomozás folytán kiderült az is, hogy a hamis „pénzt Szabó János 51 éves kőművesmester hozta forgalomba Szabó is többször volt már hasonló cselekményekért büntetve. Bedőt és szeretőjét Kispesten, Szabót pedig Erzsébetfalván fogták el és letartóztatták.

— Agyonlőtt vadászó. Tótvárad község határából Hunyady Károly gróf vadászterületén csendőrök hét vadászót üldöztek. A vadászók sortűzet adtak a csendőrökre, akiket azonban a fák megvédték a vadászók golyóitól. A csendőrök visszatüzeltek és Gregolina Vazul vadászót halálosan megsebesítették. A többiek erre megadták magukat.

— Köszönetnyilvánítás. Gabos Jenő dr. 16 koronát küldött az izr. Patronage céljaira, mely nemeszavú tényért köszönetet mond az elnökség.

— Toll Jancsi zenekarával átutazóban Aradon ma estétől vasárnap estig a Központi kávéházban muzsikál. 2577

— Vértád a husvétii ünnepen. Pétervárról jelentik: A Lodz melletti Patianica nevű községben megint kísért a vértád meséje. Husvét vasárnapján a délutáni istentiszteleten berontott a zsidók templomába egy parasztaaszony és hangosan kiáltva, ezekkel a szavakkal támadt az imádkozó rabbira:

— Adjátok vissza a gyermekemet, akit elvettetek, hogy vértét vegyék.

A parasztaaszony ezután kiszaladt a templomból s kiáltásaira csakhamar összecsozdult a község népe, amely fenyegető magatartást tanúsított a zsidókkal szemben. A felizgult lakosság megtámadta a zsidók házáit és sokat közülük elpusztított. Végre a csendőrség is közbelépett és elejét vette a nagyobb vérontásnak.

— Vonatról megmentett fuldokló. Nagykanizsáról jelentik: A vicinális vasutat Balatonszentgyörgy és Keszthely között ma hirtelen vészfékkel állította meg. A vészféket az utasok azért rántották meg, mert a Balaton vizében egy hullámmal kétségbeesetten küzdő embert láttak. Az utasok segítségére siettek a fuldokló embernek, akit a vonat azután beszálított a keszthelyi kórházba.

— Lezuhant diszlet. Párisból jelentik: Az Odeon tegnap esti előadásán kinos accidens történt a Psyché előadásán. A harmadik felvonásban egy oszlopdiszlet ledőlt és a színpadra zuhant. A színen éppen egy ballet-jelenet folyt és a táncolók közül, akik a diszlet alá kerültek, többen megsebesültek. Négy táncosnő szenvedett könnyebb sérüléseket.

— Kérem azon hölgyet, aki husvét hétfőn esti 7 órakor a Központi Kávéház előtt egy aranyóra karcsattot talált, késedelem nélkül szolgáltatassa be a rendőrségnek vagy a lap szerkesztőségének. Egy szemtanu.

— Bucus. Azon alkalomból, hogy Budapestre költözöm, összes nagyrabecsült ismerőseimnek, pártfogóimnak és jó barátaimnak ezúton mondok szíves támogatásukért hálás köszönetet és bucsut. Farkas Ferenc, az „Aradi Közlöny” volt külvivatalnok.

— Női gummiköpenyek legjobb angol gyártmány, ára már 25 koronától kezdve rendkívül nagy választékban Radó Gyula áruházában. 2057

— Gyermekkocsi gyári raktár Fischer-féle Nagyáruházban Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt. Fischernél legfinomabb, legmodernebb és legelegánsabb gyermekkoscsik 20%-al olcsóbbak lettek.

— Elegáns női selyem és bőrtáskák, utazó készletek, bőrdöngők és más bőrárúk, pipere és illatszerek, játékszerek legnagyobb választékban és legolcsóbban Hegedüs-cégnél. 1321

— Tavaszi ujdonosságok, elegáns kalapok, nyakkendők, harisnyák, uri fehérművek, zsebkendők, gummikabátok, utazósapkák, az összes uri divatcikk nagy választékban és legolcsóbban „Chic” uri divatüzletben Arad, Andrásy-tér 15. 1321

— Olvasóink figyelmét felhívjuk Freimann Testvérek Weitzer János-utca 9. szám alatti villanyerőre berendezett, speciális képkeretező műhelyére. Nagy választék legfinomabb óval és kerek, bronz és miniatűr keretekben. Figyelmes munka, pontos kiszolgálás. 2066

— Ha rosszul érzi magát, igyék egy üveg eredeti Kárpáti-féle epehajtót, mely a legkitűnőbb fájdalommentes gyomortisztító hárszer. Íze édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utastással 40 fillér. 12 üveg franco K. 480. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárában Arad, Boros Bent-tér. 14

— Urak ruháikat olcsón és divatosan csak a posztó gyári raktárban szerezzék be Leichner és Fleischer Arad, Szabadság tér 17. 2395

— Kellemsé teszem a napot, ha cukorkát Messertől fogyasztok, Deák Ferenc-utca 8.

— Tavaszi divatlapok Kerpelnél.

— Vidékiek bármily megbízással a Messenger-Boy vállalatához bizalommal fordulhatnak. Deák Ferenc-utca 8. Telefon 816.

Dr. Velicsek-féle Sanatorium Boksánbánya.

Physikális diätetikus gyógyintézet Krassó-Szörény vármegyében.

Különö gyógyeredménynek mindenféle idegbajoknál, a gyomor-, bél-, máj-, hólyag- és a légutak bántalmainál, csúz, köszvény és cukroshugyárnál, vérszegénység és következményes bántalmaknál, belső női bajok és nemi bántalmaknál; Scrophulosisnál.

Légsátrak!

Penzió!

2179

Prospektus!

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Ujaradi heti gabonavásár.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Ujarad, április 14.

Az időjárás kedvező voltát továbbra is megtartotta. A vetésekre nagyon kedvező a tavasz állandósulása, mert sikeres fejlődése biztosítva van.

A gabonaüzlet irányzatában az ünnepelemléssel lanyhaság állott be.

Elkelt a mai piacon:

200 mm. buza	25.60—26.—
300 mm. tengeri	18.——18.20
Rozs	18.——
Árpa	15.——
Zab	15.——

Az árak száz kilogrammonként koronákban értendők.

Budapesti Áru- és Értéktőzsde.

Tavaszi tudósítás.

Budapest, április 14.

Készárú.

Amerika ötnyelccaddal olcsóbb. Kínálat, vételkorlátolt. 8 ezer mm. 5—10 fillérrel olcsóbb.

Határidő.

	Déli szárlat	2 órai szárlat
Buza 1914. áprilisra	12.62—12.63	12.51—12.52
Buza 1914. májusra	12.40—12.41	12.33—12.34
Buza 1914. októberre	11.36—11.37	11.33—11.34
Rozs 1914. áprilisra	10.83—10.84	10.38—10.39
Rozs 1914. októberre	8.71—8.72	8.67—8.68
Tengeri 1914. májusra	6.87—6.88	6.81—6.82
Zab 1914. áprilisra	7.73—7.74	7.74—7.75
Zab 1914. októberre	7.73—7.74	7.77—7.78

Az árak 50 kilónként számítva

Budapesti értéktőzsde (április 14.)

Osztrák hitel	817.—
Magyar hitel	816.50
4% koronajáradék	82.25
Osztrák-magyar államvasúti	725.—
Jelzálogbank	424.75
Lezámitolóbank	505.—
Hassai Bank	280.—
Magyar Bank	511.50
Kereskedelmi Bank	8688.—
Rimamurányi	656.50
Salgótarjáni	708.—
Köztel Vasút	682.50
Városi Villamos	824.50

Bécsi értéktőzsde (április 14.)

Osztrák hitel	615.75
Magyar hitel	818.25
Osztrák-magyar államv.	711.—
Déli vasút	99.75

A Temesvári Lloydársulat terménycsarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona értékben.) 1914. apr. 14. Buza 75 kilogrammos 24.60—24.70, 76 kilogrammos 24.80—24.90, 77 kilogrammos 25.00—25.10, 78 kilogrammos 25.20—25.30. Rozs (prima) 19.10—19.20, (közép) 18.70—18.80, Árpa (sertőző) —, (takarmány) 13.50—13.60, Zab (prima) 14.10—14.20, (közép) 12.20—12.30, Tengeri régi (magyar) —, új 12.80—12.90, (román) régi 13.60—13.70, új 10.30—10.50, Burgonya 100 kgr. (tehér) 6.20—6.30, (rózsa) 7.00—7.10.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1914. évi április 15-én:

B) Bérlet.

B) Bérlet.

Leányvásár.

Eredeti operette 8 felvonásban. Írták: Martos Ferenc és Bródy Miksa. Zenéjét szerző: Jakobi Viktor. Karnagy: Tilger Árpád. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Harrison Jack Várnai Jenő.	Korcsmáros Kapitány	Herold Bde. Zemplényi Z.
Harrisonné Beakóné.	Lelkés	Nagyiván I.
Lucy leányuk Dióssy Nusi.	Bessy	Sz. Rontay B.
Gr. Rottenberg Polgár S.	S. a. n	Kahler K.
Fritz, fia Győző A.	Egy anya	Lászi Etel.
Miggles Tom Barics Gyula		

NYILTÉR.

Aspirin

tabletták

: fej és fogfájásnál, influenzánál, rheumánál stb. elismert fájdalomcsillapító szer. A valódi Aspirinnak sok az utánzata, azért kérjük, hogy az Aspirint „Bayer” féle Aspirin tabletták alakjában szerezzék be. Eredeti csomagolás 20 tablettát 0,5 gr. 1 kor. 20 fill. Minden tablettán az Aspirin szó látható. Az Aspirin szó védjegyzett, tehát a törvények szerint, más cég nem jogosult készítményeit Aspirin névvel megnevezni.

3958

Az isteni gondviselés végtelen akarata előtt alázattal meghajolva, megtört szívvel tudatjuk szeretett drága jó férjem, illetve édesapa, testvér, rokon, jóbarátnak

Vágó Gábor,

a Réthy Lipót és Fia cég üzletvezetője életének 56-ik és boldog házasságának 24-ik évében, folyó hó 11-én este 7 órakor a mindenható rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát.

Drága halottunk földi maradványai f. hó 14-én d. e. 10 órakor fognak a Békésmegyei közpórház halottas házából a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és a helybeli ref. sírkertben örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő gyázmise szeretett halottunk lelkiüdvéért az aradi Minorita templomban fog megtartatni. 2567

Gyula—Arad, 1914. április 11.

Pihenj békével! Isten veled!

Özv. Vágó Gáborné sz. Somogyi Mariska, neje. Vágó Mancika, leánya. Vágó Pál, id. Imre Istvánné sz. Vágó Anna, testvérei. Ifj. Somogyi István, Somogyi József, sógorai. Vágó Károly, unokaöccse. Id. Somogyi István, apósa.

Értesítés.

Ezennel tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy Nadabon a Krajnik Traján-féle üzlethelyiséget kibéreltem.

2564

Erdődy Mihály.

Fay valódi sodeni ásványpasztillája csaknem 3 évtized óta bevált köhögés, rekedtség s a légutak hurutja stb. ellen.

Fay valódi sodeni ásványpasztillája — s csakis ez! készül az ismert, Soden községl 3. és 18. sz. forrásnak régóta rendelt gyógyítóvizéből.

Fay valódi sodeni ásványpasztilláját határozottan kérje, ha csakugyan e források hatásos sójából készült pasztillát akarja kapni.

Egy doboz 1 K 25 fillért mindenütt kapható.

Gépügynököt

2552

keresek fix és jutalék mellett, ki Csanád megyében jól be van vezetve. Ajánlatokat a kiadóhivatalba „Biztos jövő” jelige alatt.

APOLLO SZÍNHÁZ.

ZRINYI-UTCA. (BARÓ BOHUS-PALOTA.)

Szerda, csütörtök, péntek:

Frölich Elza

Az élet

napszámósai

Egy bukott leány története

Dráma 4 felvonásban.

27

Sirolin "Roche" enyhülés és gyógyulást hoz fűdőbaj köhögés, huruf-influenza és asztmánál. Eredeti csomagolás 4-K-ért minden gyógyszerfőrdőben kapható.

9691

Kávé és tea áruház

**Kávé-
királyhoz**
Arad, Forray-utca

A legmodernebb villany-üzemű kávépörkölő.

A vevőközönség igényeit szem előtt tartva, úgy rendezkedtünk be, hogy a vevő által kiválasztott bármely nyerskávét, a legkisebb mennyiségben is, 10 perc alatt kivánságára megpörköljük.

Kávé-különlegességek:

Az itt felsorolt hat faj kávénál jobbak a világtermésben mar nincsenek.

Minden illat és erő, mely a kávéét oly kedvelté tette, a fajokban kifejezésre jut. Akik kedvelői a valóban jó kávéknak, azoknak különösen figyelmükbe ajánlom ezen kávékat, mint a létező legjobbakat:

Padang-kávé, keletindiai termék. Széles, lapos kávé, nemes színű, gyönyörűen pörkölődik. Rendkívül illatos és finom. 1 kiló K 4.40.

Coorg-kávé, indiai termék. Erős, kitünő minőség, különösen Angliában és nálunk kedvelik. Hazánkban „Kuba” néven kerül forgalomba. 1 kiló K 4.—

Arab Mokka. Arábia terméké. Apró, igénytelen kinézésű kávé. Minősége különösen feketekávé keverékekhez nélkülözhetetlen. Óvatosan pörkölendő. 1 kiló K 4.20.

Arany-Jáva. Likacsos. Enyhe, kitünő illatú és zamatu. A legfinomabb a sárga kávék között. 1 kiló K 4.20.

Molió-Ardjó. Hátsó-Indiában terem. E kávé nevét az ültetvényről kapta, kiváltsága világhírű, kitünően pörkölődik és a kávé minden jeles tulajdonságait egyesíti magában. 1 kiló K 4.—

Ceylon-kávé, sulyos, acélos szemű, rendkívül erős, pompásan pörkölődik. 1 kiló K 3.80. 2315

Raktáron számtalan olcsó kávéfajok is!!

Ő Cs. Kir. Fensége József Főherceg udvari szállítója.

Szabó Albert

ARAD, Andrassy-tér 16.

Városi és megyei telefon 239.

Megérkeztek a legjobb, legújabb kivitelű 6221

jégszekrények.

Legolcsóbb és legnagyobb raktár

Üveg, porcellán, lámpa, mennyaszonyi kelengye, nászajándék, konyhafelszerelés, vendéglői- és kávéházi berendezések.

Mélyen leszállított árak:

Vizkészlet 1 korsó 6 pohárral ...	1.50
Borkészlet 1 palack 6 pohárral ...	1.40
Likorkészlet 1 palack 6 pohárral ...	1.—
12 drb vízes pohár csiszolt üveg ...	1.40
12 „ boros pohár „ „ ...	1.20
12 „ likörös pohár „ „ ...	1.20
1 felszolgáló állvány 6 tányérral ...	1.20
1 cukortartó	—40
1 felszolgáló tál 6 tányérral mély v. lapos	1.20

Porcellán edény, kárlsbádi gyártmány

6 pár finom színes kávé- v. teacsésze	3.—
6 személyes kávé- vagy teás-készlet modern forma aranyozva és festve	7.50
6 személyes étkező-készlet 26 drb csodaszép forma aranyozva és festve	14.50
1 remek szép angol mosdókészlet diszesen festve	9.—
1 legújabb divatu porcellán mosdókészlet aranyozva és diszesen festve	14.—
1 majolika tészta-tál 6 tányérral diszesen festve	3.—

Alpaca evőeszközök eredeti gyári árjegyzék szerint.

Nagy választék villany- és légszeszosillárokban. — Legjobb minőségű Wolfram izzólámpák.

Képeretkezések a legújabb kivitelben gyorsan készítettnek.

Legnagyobb épület űvegezési vállalat.

Nikotinmentes dohányárak és különlegességek

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény 3. 10 m. hosszú (kabát, nadrág, és mellény) eleget ad, csak

szelvény 7 kor.
szelvény 10 kor.
szelvény 15 kor.
szelvény 17 kor.
szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ért, szintegy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamarant, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron káld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismeri posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetvásárlásait közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Orsiai választék. Mintahá, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

Battonya község határában 110 kis hold, Kutas határában 400 kis hold szántóföld

egészben vagy tetszés szerinti parcellákban olcsó áron és kedvező fizetési feltételekkel

eladó.

Bővebbet Ingatlanforgalmi és Parcellázóbank Részvénytársaság
Arad, Petőfi-utca 1. sz.
Telefon 281. 1148

Figyelem!

Mindenki meggyőződhet egy próbarendelés által, hogy Salacz-n. 2. alatt ezalott Salacz-n. féle cipő-félebe a legfinomabb kivitelben és olcsó ár mellett készítik férfi-, női- és gyermek-cipőket.

Cipők nagyraktára

Kossuth-utca 3. szám alatt, hol a legjobb anyagból raját műhelyemben készült férfi-, női- és gyermek-cipők kivételes olcsó árban, jó minőségben, szolid kiszolgálás mellett vásárolhatók 4688

Tisztelettel:
Czernóczky Mihály
uri- és női-cipész.

Koksz

Köszén
Fa aprítva

Fa alagyújtó

legjutányosabban kapható házhoz szállítva 1356

Weisz Dávid
cégnél

Arad, Kossuth-utca 62. sz.

TELEFON szám 86.

Földbirtokosok és a gazdaközönség figyelmébe!

A világ legjobb patkányirtója**Fried Ignác Arad, Háromveréb-u. 4.**

A magyar királyi államvasutak és az arad-csanádi egyesült vasutak patkányirtója.

Levélbelimeghívásra amonnal válasszok vagy személyesen is megjelenhetek.

Vidéki megrendelések postán azonnal elküldetnek.

2500

Messenger Boy

vállalat.

Kerékpáros gyorsküldőncök

Deák Ferenc-utca 8. sz.

Telefon 316.

Levél- és csomagkézbesítés. Egyesületeknek tagdíjbeszedés. Adófizetések eszközlése. Lakásnyilvántartás. 2340

Kalmár József

villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 3. sz.

Telefon 242. Telefon 247.

Ajánlja

költözködők figyelmébe villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket a minden szakmába vágó munkát Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:

Villanyos csillárokat, villanyos főszedényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszűrő vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villanyos cikket. 461

Veszek

vagy más tárgyra átcserelek: zálogcédulákat, tört aranyat és ezüstöt, gyémántot és brilliáns tárgyakat

Deutsch Izidor

óra- és ékszerész

Weitzer J.-utca, Minorita-palota

Telefon 438. szám. 2038

Arad legnagyobb óra- és ékszer-raktára. Olcsó bevásárlási forrás.

TÉGLA

I. és II. oszt.

jutányos áron

kapható

III-ad oszt. 1000 drb. 10 Kor.

Dengl Lajosnál

Dobó-utca 3.

3800 bolgár 100 évnél idősebb! E balkán nép keménysége és ezen magas életkornak teljes erőben való elérése titka: a —**„YOGHURT.”** Ez egy tejből készülő, rendkívül tápértékű és gyógyító hatással van; nagyon egyszerű a készítési módja, amellyel ropant olcsó, mert házilag előállítható tiszta tejből. — Irjon azonnal egy levelezőlapot **BAUMANN tejgazdasága, Nagyszeben 2.** címre és ingyen kapja meg „A YOGHURT jelentősége mint táp- és gyógyszer” című füzetet. — Azonkívül kap 5 phiola „Baumann-féle YOGHURT-ferment“-et (elegendő 5 liter Yoghurt előállítására) és utasítást a bolgár Yoghurt készítéséhez, ha 1 korona 60 fillért is beküld bélyegeken vagy postautalványon. 9409**MALINKÓ FERENCZ****műszaki vállalata**

ARAD, Forray-utca 3. szám

... alatt nyílik meg. ...

2516

Hehs-féle Vasaschinabor.

Szuverén szer vérszegénység, sápkor, szédülés a vérszegénységből eredő idegbajok, idegrohamok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyöngeség ellen páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárikus fertőzések és infekciókból eredő megbetegedések ellen ugy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ára 2 korona 40 fillér. — Készíti:

HEHS VILMOS

gyógyszertára

5187

ARADON, Batthyány-utcza.

ALAPITTATOTT 1889-BEN

Várhol László

uri és női cipész Arad, Weitzer János-utca 2. szám. (Minorita-palota.)

6675

A n. 6. közönség szíves tudomására hozom, hogy a tavaszi idényre már megérkeztek a bőrkülönléges-ségek. Elvállalok a legújabb divat szerint férfi-, női- és gyermekcipők készítését, valamint Orthopéd-cipőket fájós lábakra. — Megrendelések 48 óra alatt essz közöltetnek. Visszamaradt cipők jutányos áron kaphatók. Becses partfogást kér a legmélyebb tisztelettel

VÁRHOL LÁSZLÓ,

a legelső honvédsereg tisztikarának szállítója

Építetők**figyelmébe**

bizalommal ajánlom

építészeti irodámat.

Elvállalok legelőnyösebb árban mindennemű új építéseket, átalakításokat és javításokat legjobb kivitelben.

2587

Klaity János képesített kőművesmester
Csutora-utca 34. sz.
(Varjassy Lajos-utca sarok.)

Fajtiszta riparia portalis alanyon oltott, elsőrendű dus gyökerezetű bor- és csemegefajta

szőlő-oltványokat

sima, valamint gyökeres

ripariaportalis

szőlővesszőket ajánl elsőrendű minőségben bármily mennyiségben

HÁMORY-GAZDASÁG

szőlőoltvány-telepe, Arad

Bővebb felvilágosítással szolgál

Deák Ferenc-utca 3. sz.

Telefon: 229.

Szőlőkötöző-fonal

elsőrendű három és négy águ karikás és zöldhajtás kötözésre

Mindenkinek saját érdeke,

hogy mielőtt sodronyszövet kerítésfonat, szitaáru és acélsodronyágybetét szükségletét bárhol is beszerezné, kérjen árajánlatot az egyedüli drótmunka készítőktől:

FISCHER TESTVÉREK

sodronyszövet, kerítésfonat gyárából
Arad, József főherceg-ut 8. sz.
(az evang. templommal szemben)

és meg fog győződni, hogy a legjobb minőségű saját gyártelepen készült fonatokat a legolcsóbb árért lehet beszerezni. Gyártelep Kossuth-utca 45. szám. 1941

557. TELEFON 557.

Uj villanyvilágítási vállalat

vállalat

A n. é. közönséget értesitem, hogy kerékpár és mechanikai üzletemet **villanyvilágítási vállalattal** bővítettem ki. — Elvállalok mindenemű villanyvilágítási berendezéseket legjutányosabb árakban egy új épületeknél, mint :
: : magánlakásokon. : :

GARTNER SAMU

villanyvilágítási vállalkozó és műszerész 3778

Arad, Weitzer János-u. 2. Telefon 751.
Legnagyobb kerékpárraktár.

Ponyvák, zsákok, szalmazsákok

Legjobb beszerzési forrása

Erdélyi és Bácskai Iparáruraktár REICH B. KÁROLY FIA ÉS TÁRSA
cégnél Andrassy-tér 6. szám. (Verbos-ház.)
2241 Városl és megyei telefon 649.

Olcsobb, mint a hatóságai mézárúszék.

Írtesitem a nagyérdemű közönséget, hogy **Fórray-utcai** mézárú- és hentes-üzletemben csakis elsőrendű hízott marha-, borjú- és sertéshusokat az alantli — sokkal olcsóbb árakon, mint a város — árusítok s így nincsen szüksége a nagyérdemű közönségnek a hatóságai mézárúszéket felkeresni, ahol lesoványodott marhák lesznek kimérve. 2475

Árjegyzék:

1 kg. hízott marhahús szegy	... 1 K. 20
1 > marhahús hátulja levesnek	1 > 28
1 > rostélyos, fősár, fehérpecsenye	... 1 > 52
1 kg. vesepecsenye	... 2 > —

Sertéshús:

1 kg. comb, tarja	... 1 K. 76
1 > oldalas	... 1 > 60
1 > karaj	... 1 > 84
1 > zsír	... 1 > 52
1 > szalonna	... 1 > 40

Fiatál borjú:

1 kg. eleje	... 1 K. 60
1 > lapoczká	... 2 > —
1 > comb	... 2 > —

Szíves pártfogást kér:

Farkas György
mészáros és hentes Fórray-utca.

Kereken kijelentem, hogy az

és **PUCH** kerékpárok, u. m. **PFAFF** varrógépek csak

HAMMER VILMOS

műszerésznél kaphatók, Szabadság-tér 5-6. Telefon 96. — **TE-MESVÁR** Erzsébetváros, Hunyadi-ut 14. szám. 1891

Uj gyár! Telefon 820. Uj gyár!

Első Aradi Orthodox Kóser szalámi-gyár

ARAD, Boros Béni-tér II. szám.

törvényileg bej. cég.

Sürgőnycim: **Szalámi-gyár Arad.**

Rendeléseket **szalámi, tormás virstül és sonkafélékben** prompt házhoz szállítással legolcsóbban teljesít. Vidéki viszontelárusítók kerestetnek. 1511

„Pallas” Nyugdíj-, Élet- és Katonai Biztosító Részvénytársaság

Alapított 1842-ben.

Részvénytőke 10-8 millió.

A „**KÖLNI VISZONTBIZTOSÍTÓ TARSASÁG**” társzavatossága mellett

Aradi Főügynöksége:

MICK és UNGÁR, József főherceg-ut I. sz., II. em.

Mielőtt biztosítást köt, feltétlen kérjen ajánlatot. — Vidéki képviselők magas jutalék mellett felvétetnek. 1998

Üzlet-áthelyezés !!

Van szerencsém becses megrendelőimmal és a nagyérdemű közönséggel tiszteletteljesen tudatni, miszerint Lázár Vilmos-utca 3. szám alatt (volt Fürdő-utca) lévő 2307

vizvezeték- és csatornázás-berendező vállalatomat

1914. május 1-től **Deák Ferenc-utca 28. sz. alá** (Krispin J. volt kölcsonknyvtári helyiségébe, Ortutay-palota mellett) helyezem át. További szíves pártfogást kérek:

Karel János, vizvezeték- és csatornázás-berendező vállalkozó. — Telefon 776.

Leltározás alatt tulhalmozott raktár folytán legjobb és legszebb **ernyő és francia fűzők**

NASSAN R.

ernyő- és fűző-különlegességi üzletében

Arad, Szabadság-tér 19. alatt,

már **1 K. 90** fillértől kezdve árusítatnak el, ahol **javítások és áthuzások** is a leggyorsabban és legjutányosabban, szakszerűen eszközöltetnek. 2041

A nőnek szépsége legnagyobb díze.

Ezt ápolni, megtartani a legnagyobb művésze a kozmeticiának. — Egyik ilyen készítménye a modern kozmeticiának az a **FÖLDES-főle**

Margit-Mosdópor.

A mosdóporból egy evőkanálnyt kell oldani egy mosdó tálnyi vízben. Érezni fogjuk azonnal a mosdás után azt a kelles bizsergést, amelyet a fokozottabb mozgásba hozott vér működése okoz, tapasztalni fogjuk azt a nagyszerű hatást, hogy arcunk tiszta, ruganyos, harmatos, illatos lesz, a petyhüdt bőr élénkebb lesz, kisimul, megtalik, a porusok szabadon functionálnak s könnyen végzik feladatukat, szabadon jól választják ki a test nedveit, könnyen, akadálytalanul veszik fel a levegő oxigénját, a fityegő ráncok elsimulnak. **Mosdóshoz egy evőkanálnyi használandó mentől hidegebb vízben. ÁRA I KORONA.**

Gutori Földes Kelemen gyógyszerháza

ARADON.

KNAPP SÁNDOR

kelmefestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézete, ARAD. Intézet: MAGYAR-UTCA 26. szám alatt. Felvételi üzlet: WEITZER- és KAZINCZY-UTCA sarkán. (A főpostával szemben.) Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölök.

Modern ruhafestés legújabb divatszinekre, minta után. — Ruhatisztítás vegyileg, száraz uton. — Továbbá csipke- és szövet-függöny, szörme, szőnyeg, butor-szövet, kézimunkák, keztük stb. stb. tisztítása és festése. — Több évi külföldi gyakorlat. 6541

Figyelem a címre!

Nem ös-zet-éveszteni!!

Ha kerékpárt vagy jó varrógépet akar venni látogasson meg, ahol könnyen meggyőződhet, hogy nálam csakis a legjobb gyártmányú gépek kaphatók feltűnő olcsó árakban, esetleg kedvező részletfizetés mellett is. Javítások legszakoszerűbben, jutányosan elkészítettek. — Mérlegjavításokat állami hitelesítéssel vállalok. Sírácsokat olcsón készítek. — Szíves pártfogást kérek

Hammer Zsigmond

lakatos, műszerész és mérlegkészítő

Arad, Boros Beni-tér 2. sz.
Telefon 370. 1923

Megkezdődött!

a tavaszi olcsó elárusítás

Németh

divatruházában

a főpostával szemben.

Női schifon ingek himzéssel	K-461	1:50
Női kézi himzett vászon ingek		2:80
Női schifon nadrágok gyönyörű himzéssel		1:80
Női hálókabátok		2:50
Női fehér alsók himzett válllással		2:50
Lilászter jouponok		2:50
Clott jouponok		2:50
Himzett batiszt kötény		—90
Miedervédők szalag befűzéssel		—90
Gyönyörű schifon himzések		—35
Csipkék már...		—04
Különböző csipke rüschök		—30
Gyönyörű csipke galérok		—90
Creponok minden színben		—60
Selyem maradékok mé érje		1 30
Gyermekharisnyák fekete és barna		— 80
Női kötött harisnyák		—40
Muslin harisnyák minden színben		—90
Női ruha kelmek divatosak		—75

Raktáron vannak a tavaszi divat legszebb kelmei és összes rövidáru cikkek

Figyelem

csak a főpostával szemben, a fehér kirakatokra.

A Tavaszi erős napsugarak és szelek ellen

arc- és kézbőrének megvédésére a leghasznosabb az általános közkeveltségű

eredeti Kárpáti-féle

Benzoe Creme Ara 1 Kor.

és **Benzoe Tejszappan** Ara 70 fillér,

a mely szeplőket, arcfoltokat és minden arc tisztatlanságot az arcról meglepő gyorsan letisztít.

Készíti és postán szétküldi

Kárpáti János

gyógyszertára

Arad, Boros Beni-tér 15. sz.

6 Kor. értékű rendelésnél postaköltség nem számíttatik fel. 7031

Jó anyák, gondos szülők legjobban cselekszenek, ha gyermekeiknek átlátszó, kellemes ízű,

mindig friss: **Csukamájolajat** Hajós-féle

adnak. Egy üveg utasítással ára 2 korona.

Fagydagánatok elmulasztására, fagyviszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a **FRIGIN.** Ara ecsettel és utasítással 70 fillér.

Depillor-szörvestő. E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt arc, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. Ara utasítással 1 korona.

Kötszerek, gummicikkek, és sebészeti eszközök legolcsóbb és legjobb beszerzési forrása. Az összes létező és friss gyermekápolási eszközök nagy raktára. **SOXLET** sterilizáló apparátus és annak egyes alkotórészei külön is állandóan kaphatók.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedül nagy raktára: **Hajós Árpád**

gyógyszertára ARAD, Andrásy-tér 22. sz. 741 (Megyeházzal szemben.)

Villany- és gáz-

berendezéseket olcsón elvállalok. Nagy raktár modern csillárokban, asztali lámpákban, villany, gázizzólámpák és izzótestek, üvegek, prizmák, rojtok és minden a szakmába vágó cikkekben mérsékelt árral. Költségvetések díjmentesen. Városi és megyei telefon 627.

Kiváló tisztelettel 6541

Návrády Ede

villany és gáz-szerelő
Arad, Boros Beni-tér 9. szám.

A volt

Sakkszövetség

65 1908

lengyelclub

fényes berendezése

többek között baccarat-asztal, kártyaasztalok, uri szobák, bútorok, festmények, csillárok, szőnyegek stb. stb. **egészen vagy darabonként is eladó.** A helyiség részenként, garzon lakás, üzlet vagy iroda részére azonnalra kiadó. Buda pest, Andrásy-ut 35. I emelet.

Ferrenit Asbestpala.

Jelenkor legjobb és legolcsóbb fedőanyag.

Előnyei: Nagyfokú és állandó ruhanoyosság. Teljes fagyállóság és ellenállás bármely időjárással szemben. Nagyfokú tűzbiztonság. Igen csekély fajsúly per m² 8—10 kg. Teljes vízhatlanság és rossz hővezető, stb.

Elvállalom új épületek fedését, valamint régi épületek, kastély, templomok átfedését, költségvetést díjmentesen. Egyed-elárusítás és állandó raktár 1931

Braun Adolf
épületfa kereskedőnél Arad, (Uj-Mikolaka.)

A legjobb minőségű bor és csemege faju, dus gyökerezett

szőlő-oltvány

valamint szőlők pótlásához alkalmas

gyökeres Riparia Portalis

szőlővessző (minden mennyiségben kapható) 1406

Winkler József

oltványtermelőnél
Arad, Batthyány-utca 11. sz.

Éliás Lipót Fia

butorszállító vállalata.

Arad, Deák Ferenc-utca 36. sz.

Telefon 250. szám.

2229

Költözők figyelmébe!

Van szerencsém a tisztelt költözők közönség figyelmét felhívni, hosszú évek óta fennálló költöztetési vállalatomra. Elvállalok teljes garancia mellett helyi és vidéki átköltöztetést, nyitott és teljesen új, feltétlenül tiszta, belül kárpított 6, 8 és 10 méter hosszú patentírozott zárt butorszállító kocsijaimmal.

Tisztelettel Éliás Lipót Fia butorszállító Deák Ferenc-utca 36. sz.

Wajdits György gyógyszerára Arad, Karolina és Ferenc-tér sarok

„TURULIN“

minden esetben hamarosan megszünteti a legmakacsabb köhögést, rekedtséget, nehéz légzést, a tüdőcsucshurutot; a tüdővész sorvasztó tüneteit: lázt, vérköpést, az éjjeli izzadást csökkenti, fertőtleníti a tüdőt s e mellett erősít és hizlal.

A legsúlyosabb tüdőbaj minden eseteiben gyorsan és biztosan hat.

Már eddig is számos belgyógyász, állandóan rendeli. Ára egy üvegnek: 2 korona 60 fillér.

A „Tüdővész gyógyítható!“

E fenti szerek egyedül kaphatók:

Wajdits György gyógyszerárában Arad, Karolina-u. és Ferenc-tér sarok

Meglepő! Ujdonság!

Pompás esti fényben, remekül mutat: a fehér-

rózsá-

crém-

zöld-

lila-

narancs-

szinű, egyedül valódi:

„TURUL“-puder,

1 doboz ára: 1 kor. 50 fillér.

Szept6, mi es az a tavasz hírnöke!

Mindennemű arctisztatlanság rövid időn belül eltűnik és az arc b6r puha, bársonysimává lesz, az egyedüli „Turul“-crém használata által. Ára: próbatégely 70 fillér, közép tégely 1 kor. és nagy tégely: 2 kor. 1845

Uránia Színház.

Szerdán és csütörtökön

Szenzációs látványosság.

Négy fekete ördög.

Dráma 6 felvonásban.

Legnagyobb raktár TETRA baba-kelengyében.

WEISZ ES BENJAMIN, ARAD

Andrássy-tér 22. szám.

1707

Telefon 635.

●● A tavaszi idényre gyermek- és női-harisnyák minden színben megérkeztek, va- ●●
● lamint gyermekruhák, rajzolt madeira és richelien párnák, terítők és bluzok. ●

Apró hirdetések.

LEVELEZÉS.

P. Mária

Vártam. Kérem választ ismerkedés lehetőségével levélleg Közlöny kiadóba és lapban jelezve „Kedélyes esték.” 2529

„Vágyakosó!”

Jelzett időben ott voltam, nem láttam. Hol és mikor találkozhatnánk? Választ régi jelgére kérek főposta restanta. 2561

Dentin

a legjobb szájvíz, mely a fogak és a szájüreg fertőtlenítéséhez kiválóan alkalmas. Kapható a Központi Drogeriában. Egy üveg 90 fill. 2201

ALKALMAZÁST NYER.

Ügyes leány

taggyűjtésre felvétetik Szabadság-tér 8. I. em. Jelentkezés 2 órától. 2571

Két nagyobb gyermek

mellé egy kisasszony azonnal felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 2574

Üzletvezetőt

keresek szonnali belépésre jömeneteli borbélyüzlettem részére. Aki románul beszél, előnyben részesül. Morodan Simon, Kürtös. 2552

ALKALMAZÁST KERES.

Egyedül álló nő

magányos urhoz gazdasszonynak ajánlkodik. Cím Szimó Mariska Angyal-u. 26. 2568

Intelligens,

megbízható, szerény igényű fiatal ember bármilyen állást vagy foglalkozást keres. Cím a kiadóban. 2570

Házi kisasszonynak

ajánlkodik jobb családból való leány, ki fő és a háztartás minden teendőiben jártas, magányos urhoz vagy urnőhöz. Levelet „Házi kisasszony” jelige alatt a kiadóba kérek a lapban jelezve. 2557

A legjobb minőségű

gyertyánfa-bábuk

és 1-ső oszt. „Lygnum-sanktam” **teke-golyók**

nagy választékban kaphatók

Bauer Gyula

Arad, Minorita-palota.

Videki megrendelések gyorsan és pontosan ellátásuk. 1547

Egy árva uri leány
nevelőnő avagy egy magányos urhölgnél társalgónői állást keres. Elmegy vidékre is. Szíves megkereséseket „Árva leány” címen a kiadóhivatal továbbít. 2560

Állami hivatalnok
délutáni foglalkozást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2575

Mosást és vasalást
jutányosan elvállalok lakásomon vagy háshoz is elmegyek. Illés-utca 89. 2559

KIADÓ LAKÁS.

Kiadó
tisza, eszesen butorozott utcai szoba villanyvilágítás és külön bejárattal azonnalra. Orczy-u. 6. 2572

Két szobás
utcai garzon lakás irodának is igen alkalmas, azonnalra kiadó. Deák Ferenc-utca 89. sz. alatt. 1077

Egy
2 szobás utcai lakás május hó 1-re kiadó. Bővebbet Csernovits Péter-utca 27., üzletben. 1454

2 utcai szoba
butorozva fürdőszobával garzon lakásnak kiadó Batthyány-p. 32a. Telefon 589. 2487

Szép utcai lakások
május 1-re kiadók, Erzsébet királyné-körút 82. és Batthyány-u. 16. sz. alatt. Bővebbet Funkelstein József irodájában, Petőfi-utca. 2849

Kiadó lakás.
Legmodernebb berendezéssel egy 5 szobás lakás, mely áll 3 utcai és 2 udvari szobából és a szükséges mellékhelyiségekből május hó 1-re kiadó. Értekezhetni Petőfi-utca 10. sz. alatt a házfelügyelőnél. 2005

INGATLAN.

60 hold legelő
aradi határban kuttal és akollal bérbeadó. Cím a kiadóban. 2517

Eladó ház
a városháza közelében. Bővebbet a tulajdonosnál, Wesselényi-utca 45. sz. 2227

Körösbányán
egy emeletes szép ház, melyben jóforgalmu szálloda és üzlet van, család okok miatt eladó. Cím: Szűsz, Körösbánya. 2491

Házeladás.
Urbán Iván-utca 88. számú (volt Fejsze-u.) saroktelek és ház, könnyű feltételek mellett, szabad kézből eladó. 2479

Keresek

3 szobás magánházat kis kerttel, megvéteire. Szíves ajánlatokat apr. 25-ig a kiadóba „Komoly vevő” jelgére. 2553

VÉTEL ÉS ELADÁS.

6 lóerős

Jókarban levő kijavított gazdasági gépgyári göcséplőgarnitúra felszerelve, ugyszintén 6 lóerős 2 éves Nicholson féle benzomotoros garnitúra kedvező feltételekkel eladó. Burza Testvérek gépkereskedőnél Boros Béni-tér 1. sz. Telefon 604. 1801

Acélos, tartós, kristály tiszta

jég

háztartási célokra naponta házhoz szállítva 5 és 8 koronás adagokban. Aradi Jégtelep Petőfi-utca 7a. Telefon 199 sz. 2297

Róssa burgonya

egészséges, friss evő- és vetni való, díjmentes házhoz szállítással kapható: Rubinstein Mór ártorszállítónál Arad. Telefon 188 2569

Egy jókarban levő

hálószoba és egy szalóngarnitúra olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban 2556

Likör

kitűnő minőségben, minden szakismeret nélkül házilag készíthető. Egy üveg ára 60 fillér, kapható a Központi Drogeriában. 2201

Modern

világos hálószobák, füstölt tölgy ebédli és egyéb butorok, jutányos áron eladók. Molnár Antal asztalos, Kápolna-utca 8. 2289

Három

kerék márványasztal és egy rövid festett pult jutányosan eladó gróf Károlyi Gyula-utca 14., fűszerüzlet. 2452

Egy jókarban

levő, hosszú Bösendorfer zongora eladó. Megtekinthető Löwinger, Simonyi-u. 2. 2888

Egy doboz

100 darab haryalen levélpapír, 50 papír és 50 selyempapír béléssal borított egy koronáért kapható Ingusz I. és Fia könyv- és papírkereskedésében. Telefon 517. 1941

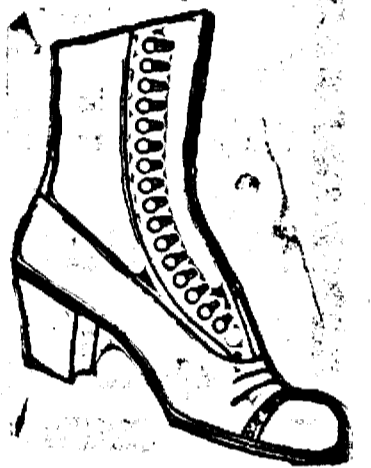
Veszek uraktól levetett

férfiruhát a legmagasabb árban, valamint használt butort. Szíves megkeresésre házhoz megyek. Bleier Ignáts, ruhakereskedő Szent Pál-u. 12. 2888

Nagy választék amerikai alakú férfi és női cipőkben 10., 12., és 14. — K-ás árakban.

Világhírd „VERA” amerikai férfi és női cipők egyedüli eladási helye.

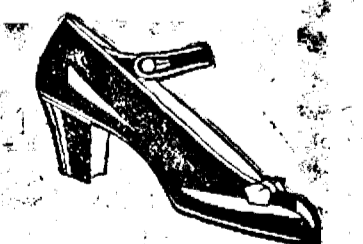
F. L. Popper-féle férfi, női és flu cipőknek nálunk van a kizárólagos raktára.

„BALLY”-féle francia fél- és magasszárú cipőknek főelárusítója.

„HELIA” és „TIP-TOP” bigenikus gyermekcipőknek szintén egyedüli eladási helye.

Ugyanitt kaphatók egyedül a „BALLY”-féle feltűnhetetlen alkalmi és tánc cipők.

Buchsbaum és Tsa cégnél

Aradon, 0225

Atzél Péter-u. 3. sz.

TELEFON: 442. SZÁM.

Lázár Jenő

Vizsgázott fogtechnikus.

Fogtechnikai terme

ZRINYI-UTCA, Br. BOHUS-PALOTA II. KAPU.
Szabad lifthasználat. Telefon 993. szám.

Foghuzás. Műfogak. Fogtömés.

APRÓ HIRDETÉSEK

ÜZLETEK.

Teleky-utca 14. szám
alatt egy bolthelyiség bármilyen
üzletnek alkalmas, kiadó. Bővebbet
a háztalajd nosnál. 2265

12 év óta tennálló
billiard, dákó, kávéházberendezési
vállalat nagy vevőkörrel eladó,
esetleg egy társ kerestetik. Boros
Béni tér 7. Billiárdok és dákók,
játékasztalok olcsón eladók. 2415

Forray-u.
Nádasdy-palotában jó forgalmu
pálinka depó családi okok miatt
eladó. Értekezhetni ugyanott. 2549

Jóforgalmu
korcsma és üzlethelyiség külön
teremmel együtt, kiadó. Cim a
kiadóban. 1501

KÜLÖNFÉLE.

Egészséges nő
csecsemőt gondozásra elvállal,
esetleg házhoz is bejárók. Illés-
utca 39. szám. 2558

Vegetal hajszesz
a legjobb, mely a haj hullást és
korpa képződést gyorsan megszünteti.
Ára 1 kor. kapható a Központi
Drogeriában. 2201

Épületbadogos
és vízvezetési munkákat, egy-
sintén tetőfestést és javításo-
kat legszakszerűbben és legol-
csóbban elvállalok vidékre is.
Sztójka Kálmán Arad, Weitzer
János- és Batthyány-utca sa-
rok. 1281

Ezerjófű
gyomor elixír. Emésztési zavarok,
étvágytalanság, felfúvódás, gyo-
morégés, émelygés, hányás, hány-
inger, szédülés, gyomorgörcsök,
székrekedés, bélrengés, bél-
térgek (gillisták) baktériumok
ellen. Ára 1 és 2 korona Rak-
tárak Hehs Vilmos gyógyszerára
Aradon, Batthyány-utca és guteri
Földes Kelemen gyógyszerára Ara-
don, Deák Ferenc utca. 5180

Bükkfa

száraz, elsőrendű aprított, pon-
tos súlyban kapható házhoz
szállításal mértékességként

2 kor. 60 fillérért
Stern Jakab
Fűszerüzletében a „Cafétaghoz“
Weitzer János-utca 17.
Telefon Wiesner 1013.

Ház

eladó

**Magyarpécska legfor-
galmasabb helyén
korcsmaüzlettel.**

Cim a kiadóban. 2578

Finom

arany és ezüst ékszer, pon-
tosan kipróbált óra eladás
minden elfogadható olcsó
árban

Zinner Vilmos

műorás és ékszerésznél
ARAD, Forray-utca
Szabadság-téri sarokház.

Óra és ékszer javítás 3 évi
jótállással.

Törött, használt, régi ék-
szert és drágaköveket a leg-
magasabb árban veszek
vagy becserelek. 6687

Meglepő! Ujdonság!

Pompás esti fényben remekül
mutat a:

**FEHÉR-
RÓZSA-
CRÉM-
ZÖLD-
LILA- ÉS
NARANCS**

színi egyedül valódi „Turul“
pudr. 1 doboz ára: 1 kor. 50
fillér. Szeplő, mitesser a
tavasz hirnöke!

Mindennemű arctisztító krém
cővid időn belül eltűnik és az
arcbőr puha, bársnyimává
lesz, az egyedüli „Turul“ krém
használatával. Ára: próba-
tégely 70 fillér, középtégy 1
korona, nagy tégely 2 korona.
Kétféle szerek egyedül kaphatók
a készítőnél:

WAJDITS
GYÖRGY gyógyszerész ARAD,
Carolina-u. és Ferenc-tér sarok

Szanatorium Dr. Fasan

Spittal Millstätter-tó, Karintia. Alapították
1893. Morfium lessoktatási gyógymód
kényszer nélkül és enyhe formában, ug-
ymint könnyű betegeknek és üdülésre szo-
ruktaknak általában. Prospektust ingyen.
3058

Burgonyát

minden mennyiségben legolcsób-
ban ajánlunk

Gebr. Muscat, Breslan VII.
Közvetítő eladók kerestetnek. 9527

Selyempapírral bélelt
100 és 100
levélpapír és boríték
fehér vászon,

100 és 100
levélpapír és boríték
kék vászon,

100 és 100
levélpapír és boríték
szürke vagy orém vászon,

korona 3 korona
Jámbor Antal

papírüzletében,
Andrássy-tér 3.
Tabajdi-utcai oldalán. 1281

Ha rosszul érzi magát,
igyék egy üveg eredeti

Kárpáti-féle

epohajtó,
mely a legkiválóbb tájfalom-
székűl gyomor tisztító házi szer.
Ino édes, hatása gyors és biztos.
1 üveg utastársai 40 fillér.
12 üveg franco K 4.80. Kapható
kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS
Gyógyszerártervező
ARAD, BOHUS-BENT-TÉR.

Gróf Potocki Uradalom Honcztó, Aradmegye.

Ajánlja szigoruan osztá-
lyozott I., II., III. osztályu
bákk hasáb, I., II. osztályu
csong, valamint I. osztá-
lyu cser hasáb

tűzifáját.

A fa száraz és szigoruan
osztályozott minősége da-
cára kedvező árért szál-
tittatik. Arajánlással min-
denkor készséggel szolgál.

Gróf Potocki Uradalom
Iosztályigazgatósága
Honcztó, Aradmegye
Telefonszám 41.

Takszámoteres

Bér-autok

Telefonszám

810

2281
Szolgálat: reggel 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8 sz.

FOGAK

huzás, tömés, fogszorok, aranyh-
dak és koronák ideálisan és óp-
vágásra kitűnőek, készülnek 5001

HALMOS

fogtechnikai termében Asztalos
Sándor-utca 10. sz. (Szabadság-
tér és Asztalos Sándor-utca sarok,

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon nr. 636

Védekező szerek

szőlő, gyümölcs és
mezőgazdaság részére.

Rézkénpor

peronospora ellen.

Vizben oldható kénsó

oidium ellen.

Füsttámasztó anyag

szőlőknek fagy ellen való
megvédésére.

Vizben oldható gyü- mölcsfa-carbolineum

téli permetezésre

mészkenlé

téli és nyári permetezésre
gyümölcsfák gombabeteg-
ségei ellen — darabos
kén — rudkén — közön-
séges és asbest-kénlap —
rézmészpor — chlorbaryum
répaféreg ellen carbolpor
carbolsav — cresolium fer-
tőtlenítésre.

Elismerő levelekkel szolgálha-
tunk.

**Dobiaschi J. és
Dörner Testvérek,**
vegyitermék gyárai ARAD.
Telefon 165.

Alapított 1845.

Telefon 457. szám.

Neumann M.

uri szabó, cs. és kir. udvari kamarnai szállító,

9471

férfi-, fiu- és leánykaruha-telepe ARAD.

Elismert legjobb minőségű áruk kifogástalan kivitelben.
Külön osztály mértékszerinti megrendelésekre. Raktárak az ország minden
nagyobb városában. A tavaszi nagy képes árjegyzék megjelent. Kivánatra ingyen és bérmentve.

**„MODIANO”
CLUBSPECIALITÉ**

**A LEGDRÁGÁBB
DE
A LEGJOBB!**

*Orvosi tanácsra úgy a hüvelyek
mint a lapocskák nyomatlanok, de
mindenikben benne van visznyomással
a védjegy és a gyártás aláírása: S. G. Modiano*

9367

RADÓ GYULA

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN

ARAD.

KOSZTÜM UJDONSÁGOK

cottelen, pepita és más divatszövetekből
legjobb szabás már 35 koronától kezdve.

Legujabb divatu női felöltők

Rövid divatfelöltő,
Sportkabátok,
Selyem felöltők,
Fehér kabátok,
Gyermek felöltők,

Leányka ruhák,
Bluzok,
Pongyolák,
Aljak,
Lüster- és gummiköpenyegek

rendkívül nagy választékban.

Gyászruhák és gyászbluzok.

Szabott árak!

Telefon 238.